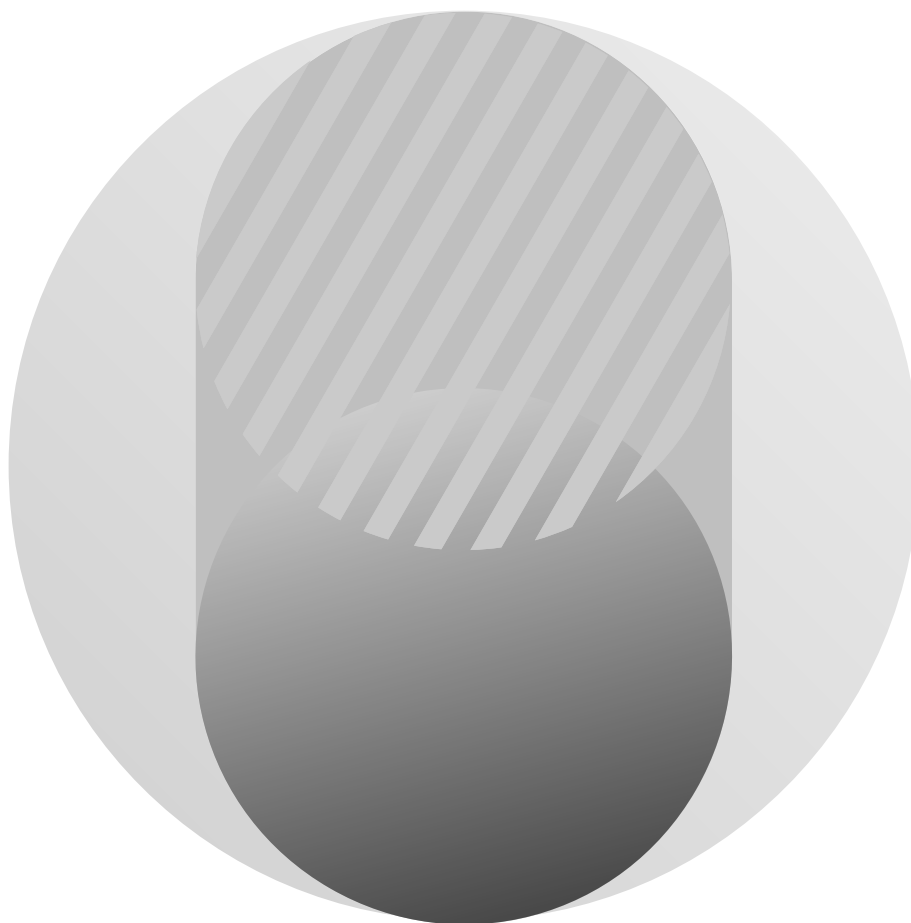

Zeszyt metodologiczny **Ochrona przyrody**

Methodological report
Nature protection

Zeszyt metodologiczny
Ochrona przyrody
Methodological report
Nature protection

Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland

Warszawa Warsaw 2020

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Główny Urząd Statystyczny, Departament Badań Przestrzennych i Środowiska
Statistics Poland, Spatial and Environmental Surveys Department

Współpraca

Cooperation

Urząd Statystyczny w Białymstoku, Urząd Statystyczny w Lublinie, Urząd Statystyczny we Wrocławiu
Statistical Office in Białystok, Statistical Office in Lublin, Statistical Office in Wrocław

Zespół autorski

Editorial team

Agata Kietczykowska, Katarzyna Szondelmejer, Anna Wrzosek

Kierujący

Supervisor

Wiesława Domańska

Zeszyt metodologiczny zaopiniowany przez Komisję Metodologiczną GUS

Methodological handbook, reviewed by the Methodological Commission of Statistics Poland

Publikacja dostępna na stronie

Publication available on website

<http://stat.gov.pl/>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data – please indicate the source

Metadane

Tytuł zeszytu metodologicznego: Zeszyt metodologiczny Ochrona przyrody

Autor: Departament Badań Przestrzennych i Środowiska GUS

Zakres podmiotowy badania/obszaru:

Definicja populacji badanej: podmioty, które zgodnie z regulacjami prawnymi są odpowiedzialne za powoływanie i zarządzanie poszczególnymi formami ochrony przyrody oraz jednostki i instytucje, prowadzące działalność w zakresie ochrony przyrody i różnorodności biologicznej.

Operat – podmioty zaklasyfikowane:

- Jednostki z BJS: dyrekcje parków narodowych, regionalni dyrektorzy ochrony środowiska, sejmiki województw.
- Jednostki prawne i lokalne sektora samorządowego: dla miast (urząd gminy miejskiej, urząd miasta na prawach powiatu, urząd gminy miejsko-wiejskiej, dzielnice m.st. Warszawy), dla obszarów wiejskich (urząd gminy miejsko-wiejskiej, urząd gminy wiejskiej).
- Wszystkie jednostki, które posiadają zasoby mieszkaniowe, zarządzają lub administrują zasobami mieszkaniowymi na zlecenie m.in. jednostki komunalne, zakłady pracy, Skarb Państwa, spółdzielnie mieszkaniowe, Towarzystwa Budownictwa Społecznego (TBS), wspólnoty mieszkaniowe, inne podmioty posiadające zasoby mieszkaniowe.

Zakres przedmiotowy badania/obszaru: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, pomniki przyrody, lokalne formy ochrony przyrody: stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, tereny zieleni w miastach i wsiach.

Rodzaj i metoda badania/obszaru badania: badanie pełne (OS-7, SG-01 Dział 2 i 3). Badane jednostki na załączniku do sprawozdania M-01: badanie pełne, z wyjątkiem wspólnot mieszkaniowych (metoda obserwacji reprezentacyjnej na wylosowanej 20% próbie).

Narzędzia zbierania danych/źródła danych: Rodzaje narzędzi zbierania danych lub źródeł danych: zestawy danych (formularze) elektroniczne. Badanie realizowane na sprawozdaniach:

- OS-7 – o ochronie przyrody i krajobrazu wraz z załącznikami 1, 2a i 2b,
- SG-01 – Statystyka gminy: leśnictwo i ochrona środowiska w zakresie działu 2 Ochrona przyrody i krajobrazu oraz działu 3 Tereny zieleni w miastach i wsiach,
- Załącznik do sprawozdania M-01 – Zasoby mieszkaniowe, dotyczący zieleni osiedlowej

Prezentacja rezultatów badania/obszaru:

- **Publikacje:**

<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/srodowisko-energia/srodowisko/ochrona-srodowiska-2019,1,20.html>

<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/roczniki-statystyczne/roczniki-statystyczne/rocznik-statystyczny-rzeczypospolitej-polskiej-2019,2,19.html>

<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/roczniki-statystyczne/roczniki-statystyczne/maly-rocznik-statystyczny-polski-2019,1,21.html>

<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/roczniki-statystyczne/roczniki-statystyczne/rocznik-statystyczny-wojewodztw-2019,4,14.html>

<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/roczniki-statystyczne/roczniki-statystyczne/rocznik-statystyczny-lesnictwa-2019,13,2.html>

- **Internetowe bazy danych:**

<https://bd.stat.gov.pl/BDL/start>

<https://strateg.stat.gov.pl/?lang=en-GB>

<http://swaid.stat.gov.pl/SitePages/StronaGlownaDBW.aspx>

Wykorzystywane klasyfikacje: Klasyfikacja Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych – NUTS:

<https://stat.gov.pl/statystyka-regionalna/jednostki-terytorialne/klasyfikacja-nuts/>

Data opracowania zeszytu metodologicznego: kwiecień 2020 r.

Metadata

Title of the methodological report: Methodological report. Nature protection

Authors: Spatial and Environmental Surveys Department of Statistics Poland

Scope of the survey/area by subject:

Definition of population under study: units which, in accordance with the legal regulations, are responsible for the appointment and management of the various forms of nature conservation and individuals and institutions carrying out activities in the field of nature conservation and biodiversity.

Sampling frame – units included/excluded:

- Units from BJS: national park directorates, regional environmental directors, provincial parliaments.
- Legal and local units of the local government sector: for cities (municipal office, municipal office on the rights of the county, municipal-rural municipality office, districts m.st. Warsaw), for rural areas (the municipal and rural municipality office, the office of the rural municipality.)
- All units that have housing resources, manage or administer housing resources on behalf of, among others municipal units, workplaces, Treasury, housing associations, Social Housing Association (TBS), housing communities, other entities with housing resources.

Objective scope of the survey/area: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, monuments of nature, local forms of nature conservation: documentation sites, ecological areas and landscape-natural complexes, green areas in towns and villages.

The type and method of survey/survey area: Type of the survey: complete survey (OS-7, SG-01 Chapters 2 and 3) Examined units on the report (Annex to M-01) complete survey except for housing associations (representative observation method on a randomly selected 20% sample)

Data collection tools/data sources: Tools of data collection: Electronic datasets (forms). Survey realized on reports:

- OS-7 – *on nature and landscape conservation with Annexes 1, 2a and 2b,*
- SG-01 – *Municipal statistics: forestry and environmental protection – Part 2. Nature and landscape conservation and Part 3. Green areas in towns and villages,*
- Annex to the report M-01 – *Housing resources: concerning housing green areas*

Presentation of survey/area results

- **Publications:**

<https://stat.gov.pl/en/topics/environment-energy/environment/environment-2019,1,11.html>

<https://stat.gov.pl/en/topics/statistical-yearbooks/statistical-yearbooks/statistical-yearbook-of-the-republic-of-poland-2019,2,21.html>

<https://stat.gov.pl/en/topics/statistical-yearbooks/statistical-yearbooks/concise-statistical-yearbook-of-poland-2019,1,20.html>

<https://stat.gov.pl/en/topics/statistical-yearbooks/statistical-yearbooks/statistical-yearbook-of-the-regions-poland-2019,4,14.html>

<https://stat.gov.pl/en/topics/statistical-yearbooks/statistical-yearbooks/statistical-yearbook-of-forestry-2019,12,2.html>

- **Internet Databases:**

<https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

<https://strateg.stat.gov.pl/dashboard/#/>

<http://swaid.stat.gov.pl/EN/SitePages/StronaGlownaDBW.aspx>

Classifications used: Classification of Territorial Units for Statistics – NUTS:

<https://stat.gov.pl/en/regional-statistics/classification-of-territorial-units/classification-of-territorial-units-for-statistics-nuts/>

Data of methodological report: April 2020

Spis treści

Contents

Metadane	2
Metadata.....	3
Spis treści	4
Contents.....	4
Ważniejsze skróty	6
Main abbreviations	6
Wstęp	7
Introduction	
Rozdział 1. Charakterystyka badania	8
Chapter 1. Survey characteristics	
1.1. Cel badania	8
1.1. Purpose of the survey	
1.2. Podstawa prawna prowadzenia badania	8
1.2. Legal basis for conducting the survey	
Rozdział 2. Zakres podmiotowy i przedmiotowy badania	9
Chapter 2. Subjective and objective scope of the survey	
2.1. Zakres podmiotowy	9
2.1. Subjective scope	
2.2. Zakres przedmiotowy	10
2.2. Objective scope	
Rozdział 3. Rodzaj i metoda badania	11
Chapter 3. Survey type and method	
3.1. Opis metody badania	11
3.1. Description of the survey method	
3.2. Źródła danych do tworzenia kartoteki	12
3.2. Data sources for creating survey's file	
3.3. Przebieg badania	13
3.3. Process of the survey	
Rozdział 4. Narzędzia zbierania danych	15
Chapter 4. Data collecting tools	
Rozdział 5. Zmienne występujące w badaniu	15
Chapter 5. Variables present in the survey	
5.1. Formularze statystyczne (zestawy danych)	16
5.1. Statistical forms (datasets)	
5.1.1. Formularz statystyczny (zestaw danych) OS-7	16
5.1.1. Statistical form (dataset) OS-7	
5.1.2. Formularz statystyczny (zestaw danych) SG-01	18
5.1.2. Statistical form (dataset) SG-01	
5.1.3. Załącznik do sprawozdania M-01	20
5.1.3. Annex to the report M-01	
5.2. Wskaźniki	20
5.2. Indicators	
5.3. Podstawowe pojęcia i definicje	21
5.3. Basic terms and definitions	

Rozdział 6. Organizacja i zarządzanie realizacją badania	23
Chapter 6. Organisation and management of the survey implementation	
Rozdział 7. Sposób prezentacji wyników badania.....	24
Chapter 7. Presentation of the survey results	
7.1. Publikacje i bazy danych.....	24
7.1. Publications and databases	
7.2. Przekroje	25
7.2. Sections	
7.3. Odbiorcy wyników badania	25
7.3. Recipients of the survey results	
Rozdział 8. Ocena jakości badania	25
Chapter 8. Assessment of the survey quality	
Załączniki	27
Annexes.....	27
Załącznik 1. Formularz statystyczny (zestaw danych) OS-7 o ochronie przyrody i krajobrazu wraz z załącznikami:	
Annex 1. Statistical forms (datasets) OS-7 Nature and landscape protection with annexes	
Załącznik nr 1 do działu 1 sprawozdania OS-7 – Powierzchnia gmin leżąca w granicach parku narodowego	
Annex 1 to the chapter 1 of the report OS-7 – The area of gmina is within the national park	
Załącznik nr 2a do działu 2 sprawozdania OS-7 – Powierzchnia gmin objęta różnymi formami ochrony przyrody i krajobrazu – rezerwaty przyrody	
Annex 2a to the chapter 2 of the report OS-7 – The area of gmina covered by various forms of nature and landscape protection – nature reserves	
Załącznik nr 2b do działu 3 i 4 sprawozdania OS-7 – Powierzchnia gmin objęta różnymi formami ochrony przyrody i krajobrazu – parki krajobrazowe i obszary chronionego krajobrazu	
Annex 2b to the chapter 3 and 4 of the report OS-7 – The area of gmina covered by various forms of nature and landscape protection – landscape parks and protected landscape areas	
Załącznik 2. Formularz statystyczny (zestaw danych) SG-01 Statystyka gminy: leśnictwo i ochrona środowiska	
Annex 2. Statistical forms (datasets) SG-01 Gmina statistics: forestry and environment protection	
Załącznik 3. Formularz statystyczny (zestaw danych) Załącznik do sprawozdania M-01 – Zasoby mieszkaniowe, dotyczący zieleni osiedlowej	
Annex 3. Statistical forms (datasets) Annex to the report M-01 – Housing resources, concerning housing green areas	

Ważniejsze skróty

Main abbreviations

Skrót Abbreviation	Opis Description
BJŚ	Baza Jednostek Statystycznych Business Register Classification
EUROSTAT	Urząd Statystyczny Unii Europejskiej Statistical Office of the European Union
PBSSP	Program Badań Statystycznych Statystyki Publicznej Statistical Research Program of Public Statistics
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności Polish Classification of Activities
PS	Portal Sprawozdawczy Reporting Portal
REGON	Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej National official business register
SIB	System Informatyczny Badania IT system of research

Wstęp

Przyroda, od samego początku istnienia człowieka, nierozzerwalnie związana jest z jego życiem: dostarcza mu pożywienie, surowce, czystą wodę i powietrze potrzebne do funkcjonowania. Zapewnia schronienie, redukuje skutki oddziaływania szkodliwych czynników, chroni przed chorobami. Przyroda wnosi także wkład w regulowanie procesów klimatycznych zachodzących na Ziemi. Dlatego tak ważna jest ochrona środowiska przyrodniczego, zarówno dla obecnych, jak i przyszłych pokoleń.

Celem ochrony przyrody jest: utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów, zachowanie różnorodności biologicznej, zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów wraz z ich siedliskami, ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień, utrzymanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także zasobów, twórców i składników przyrody, jak również kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody poprzez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

Cele ochrony przyrody realizowane są przez: wprowadzanie podstaw prawnych, właściwe wykorzystywanie oraz odnawianie składników i zasobów przyrody żywej i nieożywionej. Stanowi ona integralną część planowania przestrzennego i prowadzonych polityk, zarówno na szczeblu lokalnym, regionalnym krajowym, jak i międzynarodowym.

Pierwsza polska ustawa o ochronie przyrody ogłoszona została 10 marca 1934 r. (Dz. U. 1934, poz. 274). Na jej mocy ochronie podlegały: „ziemia, jej ukształtowanie i formacje, jaskinie, wody stojące i płynące, wodospady, brzegi tych wód, zwierzęta, rośliny, minerały, skamieniałości – tak gatunki, jak zbiorowiska i poszczególne okazy, których zachowanie leży w interesie publicznym ze względów naukowych, estetycznych, historycznych, pamiątkowych, albo też ze względu na swoiste cechy krajobrazu i które władza państwowa uznała za podlegające ochronie”.

Następnym aktem regulującym problematykę ochrony przyrody była ustawa z dnia 7 kwietnia 1949 r. (Dz. U. 1949 Nr 25, poz. 180), która położyła nacisk nie tylko na ochronę twórców przyrody, ale również na racjonalną gospodarkę jej zasobami. Treść pojęcia ochrony przyrody została rozszerzona o zagadnienia ochrony zasobów przyrody. Na podstawie ówczesnej ustawy tworzono nowe parki narodowe i rezerваты przyrody, ustanawiano pomniki przyrody oraz wprowadzano ochronę gatunkową roślin i zwierząt. W 1971 r. Państwowa Rada Ochrony Przyrody wystąpiła z koncepcją ochrony krajobrazu. Opracowany został projekt tworzenia parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu, które wraz z istniejącymi parkami narodowymi i rezerwatami przyrody miały tworzyć krajowy system ochrony przyrody.

Kolejna ustawa, z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 1991 Nr 114, poz. 492), obok istniejących już prawnych form ochrony przyrody, tj. parków narodowych, rezerwatów przyrody i pomników przyrody, wprowadziła następujące formy ochrony: parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

Głównym aktem prawnym, który obecnie reguluje w Polsce zagadnienia związane z ochroną przyrody jest **ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2004 Nr 92, poz. 880 z późn. zm.)**. W jej rozumieniu ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu następujących zasobów, twórców i składników przyrody:

- dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów,
- roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową,
- zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia,
- siedlisk przyrodniczych,
- siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów,
- twórców przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt,
- krajobrazu,
- zieleni w miastach i wsiach,
- zadrzewień.

Powyższa ustawa określa **formy ochrony przyrody**, wśród których znajdują się: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe oraz ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów. Ponadto ww. ustawa daje możliwość wyznaczania międzynarodowych, przygranicznych obszarów cennych pod względem przyrodniczym, tak by ich ochrona następowwała w drodze porozumienia z sąsiednimi krajami i była ich wspólnym celem.

Zamierzeniem niniejszego opracowania jest przedstawienie informacji na temat metodologii, przebiegu i organizacji badania z obszaru ochrony przyrody i krajobrazu składającego się z trzech badań statystycznych, obejmujących trzy różne zbiorowości podmiotów i realizowanych za pomocą trzech różnych formularzy. Zeszyt opisuje metodologię badania statystycznego z zakresu ochrony przyrody prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny.

Zeszyt składa się z ośmiu rozdziałów. W pierwszym rozdziale przedstawiono charakterystykę badania (cel i podstawy prawne prowadzenia badania). Rozdział drugi zawiera zakres przedmiotowy i podmiotowy. Trzecia część prezentuje rodzaj i metodę badania. Narzędzia zbierania danych zostały omówione w rozdziale czwartym. W części piątej zeszytu przedstawiono charakterystykę głównych zmiennych, które występują na formularzach statystycznych (zestawach danych), wskaźniki, definicje kluczowych pojęć dotyczących ochrony przyrody, krajobrazu i różnorodności biologicznej. W części szóstej zeszytu zaprezentowano organizację i przebieg badania, natomiast omówienie sposobów prezentacji danych i form udostępniania wyników badania zaprezentowano w części siódmej. Rozdział ósmy stanowi wstępną ocenę jakości badania i wiarygodności danych.

Uzupełnieniem dla rozdziałów zeszytu jest Aneks z załącznikami zawierającymi wzory formularzy statystycznych (zestawy danych).

Rozdział 1. Charakterystyka badania

1.1. Cel badania

Celem badania z zakresu ochrony przyrody, krajobrazu i różnorodności biologicznej jest pozyskiwanie, opracowywanie oraz udostępnianie informacji statystycznych, służących poznaniu i analizie zjawisk oraz procesów, zachodzących w obszarze środowiska przyrodniczego.

W ostatnich latach obserwuje się rosnące zainteresowanie zasobami przyrodniczymi, ich ochroną, zrównoważonym użytkowaniem oraz zachowaniem dla przyszłych pokoleń. Obszary chronione w coraz większym stopniu determinują politykę przestrzenną i gospodarczą, zarówno na szczeblu krajowym, regionalnym, jak i lokalnym. Realizacja tych polityk odbywa się zwykle na podstawie dokumentów strategicznych i operacyjnych, do których przygotowania niezbędne są rzetelne dane, m.in. na temat obszarów chronionych na terenie kraju oraz ich charakterystycznych cech.

Zgodnie z zapisami programu badań statystycznych statystyki publicznej (PBSSP) celem badania **1.01.07(007) Ochrona przyrody, krajobrazu i różnorodności biologicznej**, ujętego w bloku tematycznym 1.01. *Stan i ochrona środowiska*, jest pozyskiwanie i dostarczanie informacji dotyczących form ochrony przyrody i terenów zieleni. Dane, dotyczące aktualnego stanu ochrony przyrody na wskazanych obszarach stanowią zasób wiedzy na temat jakości środowiska przyrodniczego, kierunków zmian w nim zachodzących oraz istniejących i potencjalnych zagrożeń, mających wpływ na trwałość i zachowanie obszarów cennych przyrodniczo.

1.2. Podstawa prawna prowadzenia badania

Badanie prowadzone jest na podstawie:

- ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. 1995 Nr 88, poz. 439 z późn. zm.)
- programu badań statystycznych statystyki publicznej, wprowadzanego corocznie rozporządzeniem Rady Ministrów.

W realizacji badania z zakresu ochrony przyrody, krajobrazu i różnorodności biologicznej mają zastosowanie przepisy prawa krajowego, w tym:

- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2004 Nr 92, poz. 880 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2001 Nr 62, poz. 627 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz. U. 2005 Nr 60, poz. 533),
- ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. 1991 Nr 101, poz. 444 z późn. zm.).

W realizacji badania mają ponadto zastosowanie przepisy wynikające ze zobowiązań określonych w międzynarodowych porozumieniach i konwencjach, jak również przepisy wynikające z członkostwa Polski w Unii Europejskiej, w tym:

- Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, sporządzona w Ramsarze dnia 2 lutego 1971 r. (Dz. U. 1978 Nr 7, poz. 24), tzw. Konwencja Ramsarska¹,
- Konwencja o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem, sporządzona w Waszyngtonie dnia 3 marca 1973 r. (Dz. U. 1991 Nr 27, poz. 112)²,
- Konwencja Berneńska o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk, podpisana w Bernie 19 września 1979 r., (Dz. U. 1996 Nr 58, poz. 263)³,
- Konwencja o różnorodności biologicznej przyjęta w dniu 5 czerwca 1992 r. w Rio de Janeiro (Dz. U. 2002 Nr 184, poz. 1532), tzw. Konwencja z Rio⁴.

Podstawą prawną tworzenia sieci Natura 2000 są dwa akty prawne:

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (zwana Dyrektywą Ptasią) oraz
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (zwana Dyrektywą Siedliskową).

Rozdział 2. Zakres podmiotowy i przedmiotowy badania

2.1. Zakres podmiotowy

Zakres podmiotowy badania stanowią podmioty, które zgodnie z regulacjami prawnymi są odpowiedzialne za powoływanie i zarządzanie poszczególnymi formami ochrony przyrody oraz jednostki i instytucje, prowadzące działalność w zakresie ochrony przyrody i różnorodności biologicznej. Głównym źródłem danych dla badania „Ochrona przyrody, krajobrazu i różnorodności biologicznej” są badania statystyczne, oparte na sprawozdawczości GUS.

1. Obowiązek złożenia sprawozdania **OS-7 – o ochronie przyrody i krajobrazu**: dotyczy **dyrekcji parków narodowych, regionalnych dyrektorów ochrony środowiska oraz sejmików województw**. Każda z tych instytucji wypełnia formularz statystyczny (zestaw danych) według swoich kompetencji:
 - dyrekcje parków narodowych – w zakresie parków narodowych,
 - regionalni dyrektorzy ochrony środowiska – w zakresie rezerwatów przyrody,
 - sejmiki wojewódzkie (w ich imieniu sprawozdanie składa urząd marszałkowski, który jest ich organem wykonawczym) – w zakresie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.
2. Sprawozdanie **SG-01 – Statystyka gminy: leśnictwo i ochrona środowiska (dział 2 – Ochrona przyrody i krajobrazu oraz dział 3 – Tereny zieleni w miastach i wsiach)** składają:
 - urzędy gmin oraz
 - urzędy dzielnic m.st. Warszawy.
3. Wypełniony **Załącznik do sprawozdania M-01 – Zasoby mieszkaniowe, dotyczący zieleni osiedlowej** przekazują:
 - podmioty gospodarki narodowej, których działalnością jest władanie, zarządzanie, bądź administrowanie zasobami mieszkaniowymi, znajdującymi się w budynkach, będących własnością: zakładów pracy, spółdzielni mieszkaniowych, Towarzystw Budownictwa Społecznego (TBS), Skarbu Państwa, pozostałe podmioty posiadające zasoby mieszkaniowe (metoda obserwacji pełnej),

¹ <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU19780070024>

² <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU19910270112>

³ <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU19960580263>

⁴ <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20021841532>

- wspólnoty mieszkaniowe (metoda obserwacji reprezentacyjnej na wylosowanej 20% próbie).

Dopełnieniem badań statystycznych z zakresu ochrony przyrody i różnorodności biologicznej są badania prowadzone przez **źródła administracyjne**. Dane pochodzą ze sprawozdawczości: Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Środowiska oraz z wewnętrznych systemów informacyjnych: Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Ligi Ochrony Przyrody oraz instytutów naukowych, w tym m.in. Instytutu Narodowego Dziedzictwa. Ponadto, wykorzystywane są przez statystykę publiczną wyniki pomiarów i kontroli wykonywanych przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska oraz specjalistyczne badania służb leśnictwa i ochrony przyrody – m.in. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, Instytut Badawczy Leśnictwa.

Dodatkowo wykorzystuje się szereg specjalistycznych źródeł danych, takich jak: ekspertyzy, raporty, „czerwone księgi” zagrożonych i ginących gatunków flory i fauny oraz dane: Instytutu Ochrony Środowiska – PIB, Polskiego Związku Łowieckiego, Polskiego Związku Pszczelarskiego, Narodowego Instytutu Dziedzictwa, Polskiego Związku Działkowców, Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków.

W badaniu *Ochrona przyrody* wykorzystywane są również wtórnie wyniki pochodzące z badania statystycznego dotyczącego leśnictwa (zakres przedmiotowy przedstawiono w rozdz. 2.2).

Źródła administracyjne stanowią cenne uzupełnienie badań statystycznych, dzięki czemu statystyka publiczna dysponuje bardzo szerokim zestawem informacji o ochronie przyrody. Każdorazowe wykorzystanie danych administracyjnych, znajdujących się w posiadaniu innych gestorów, wymaga sprawdzenia ich pod względem aktualności, kompletności i jakości.

2.2. Zakres przedmiotowy

Źródła statystyczne GUS obejmują dane:

1. pochodzące z formularza statystycznego (zestawu danych) OS-7 *o ochronie przyrody i krajobrazu* i dotyczą:
 - liczby i powierzchni parku narodowego (w tym ze wskazaniem powierzchni pod ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową),
 - powierzchni: gruntów leśnych (w tym pod ochroną ścisłą i niezalesionych), użytków rolnych, gruntów zadrzewionych i zakrzewionych, wód, terenów pozostałych, otuliny (strefy ochronnej) parku narodowego,
 - liczby i powierzchni rezerwatów przyrody ogółem oraz w podziale na rezerваты: faunistyczne, krajobrazowe, leśne, torfowiskowe, florystyczne, wodne, przyrody nieożywionej, stepowe oraz stonoroślowe,
 - powierzchni rezerwatów przyrody ze wskazaniem powierzchni lasów, użytków rolnych oraz powierzchni pod ochroną ścisłą,
 - liczby i powierzchni rezerwatów przyrody posiadających otulinę
 - liczby i powierzchni parków krajobrazowych ogółem oraz imiennie, ze wskazaniem powierzchni lasów, użytków rolnych oraz wód w obrębie powierzchni parku krajobrazowego,
 - powierzchni rezerwatów i pozostałych form ochrony przyrody (użytków ekologicznych, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych) w obrębie powierzchni parku krajobrazowego,
 - liczby i powierzchni obszarów chronionego krajobrazu ogółem oraz imiennie, ze wskazaniem powierzchni lasów, użytków rolnych oraz wody w obrębie powierzchni obszaru chronionego krajobrazu,
 - powierzchni rezerwatów i pozostałych form ochrony przyrody (użytków ekologicznych, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych) w obrębie powierzchni obszaru chronionego krajobrazu;
2. pochodzące z formularza statystycznego (zestawu danych) SG-01 *Statystyka gminy: Leśnictwo i ochrona środowiska* (działy Ochrona przyrody i krajobrazu oraz Tereny zieleni w miastach i wsiach), dotyczące:
 - liczby pomników przyrody (z podziałem na pojedyncze drzewa, grupy drzew, aleje, krzewy, źródła, wodospady, wywierzyśka, skałki, jary, głązy narzutowe, jaskinie i inne pomniki przyrody),

- liczby i powierzchni lokalnych form ochrony przyrody: użytków ekologicznych, stanowisk dokumentacyjnych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych,
 - liczby i powierzchni parków spacerowo-wypoczynkowych oraz zieleńców
 - powierzchni zieleni ulicznej oraz terenów zieleni osiedlowej należących lub administrowanych przez gminę,
 - długości żywopłotów bez uwzględnienia żywopłotów znajdujących się w obrębie: parków, zieleńców i zieleni towarzyszącej drogom na terenie zabudowy,
 - liczby i powierzchni cmentarzy,
 - liczby nasadzeń drzew i krzewów w ciągu roku,
 - liczby ubytków drzew (w sztukach) i krzewów (w m²) w ciągu roku;
3. pochodzące z formularza statystycznego (zestawu danych) Załącznik do sprawozdania M-01 *Zasoby mieszkaniowe, dotyczący zieleni osiedlowej:*
- powierzchnia terenów zieleni osiedlowej, zarządzana bądź administrowana przez podmioty gospodarki mieszkaniowej lub wspólnoty mieszkaniowe
 - długość żywopłotów.

Źródła administracyjne obejmują:

- liczbę okazów chronionych konwencją CITES dot. nielegalnego przewozu dzikich zwierząt i roślin gatunków zagrożonych wyginięciem,
- liczbę wydanych decyzji przez Ministra Środowiska na uwolnienie organizmów genetycznie zmodyfikowanych GMO do środowiska, na zamknięte użycie GMO oraz na zamknięte użycie mikroorganizmów genetycznie zmodyfikowanych (GMM),
- liczbę wydanych zezwoleń na import i (re)eksport określonych w CITES gatunków roślin i zwierząt,
- dane dotyczące parków narodowych m.in. formy własności, turystyka, stan liczebny głównych gatunków zwierząt łownych i chronionych, liczebność zwierzyny oraz wykonania redukcji wybranych gatunków zwierząt łownych, regulacja populacji zwierząt łownych, ochrona lasu, pozyskiwanie drewna, działalność dydaktyczna, ochrona przed szkodnictwem,
- dane dotyczące sieci obszarów Natura 2000 (obszary specjalnej ochrony ptaków OSO, specjalne obszary ochrony siedlisk SOO),
- stan liczebny wybranych gatunków zwierząt chronionych,
- liczbę wydanych zezwoleń na redukcję zwierząt chronionych (kręgowce),
- liczbę i rodzaj szkód wyrządzanych przez zwierzęta objęte ochroną gatunkową,
- obszary wodno-błotne o międzynarodowym znaczeniu (obszary Ramsar) wyznaczone na podstawie „Konwencji o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego”,
- liczbę i powierzchnię rezerwatów Biosfery w Polsce,
- monitoring ptaków oraz monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych,
- wskaźnik liczebności pospolitych ptaków leśnych (Forest Bird Index) i ptaków krajobrazu rolniczego (FBI-Farmland Bird Index),
- liczbę i powierzchnię ogrodów botanicznych i zoologicznych, parków i ogrodów historycznych oraz rodzinnych ogrodów działkowych,
- powierzchnię lasów ochronnych, gruntów leśnych i przewidzianych do zalesienia,
- liczbę pożarów lasów,
- stan zdrowotny lasów, uszkodzenia drzew.

Rozdział 3. Rodzaj i metoda badania

3.1. Opis metody badania

Zbieranie danych z zakresu ochrony przyrody, krajobrazu i różnorodności biologicznej na formularzach statystycznych (zestawach danych): **OS-7** (z załącznikami), **SG-01 dział 2 i 3** oraz na Załączniku do sprawozdania **M-01**, odbywa się w formie elektronicznej na **Portal Sprawozdawczym (PS)** GUS, w którym udostępnione są aplikacje do bezpiecznego wypełniania formularzy statystycznych (zestawów danych) on-line.

Korzyścią zbierania danych za pomocą Portalu Sprawozdawczego jest szybkie i sprawne pozyskiwanie informacji bezpośrednio od jednostek sprawozdawczych. Podstawową zaletą tego systemu jest jego

funkcjonalność, tj.: automatyczne zbieranie danych, ich weryfikacja oraz przypominanie o obowiązkach sprawozdawczych.

Metodologia badania, jak również formularze statystyczne (zestawy danych) są na bieżąco aktualizowane, zgodnie z obowiązującym prawem regulującym zagadnienia związane z ochroną przyrody, krajobrazu i różnorodności biologicznej. Aktualizacja formularzy statystycznych (zestawów danych) odbywa się na dedykowanej platformie. Wprowadzane są zmiany, zarówno o charakterze metodologicznym, jak i formalno-prawnym.

3.2. Źródła danych do tworzenia kartoteki

Podstawą dla wyznaczenia zbiorowości jednostek (tzw. kartoteki), od których pozyskiwane są poszczególne zestawy danych w ramach rocznego badania statystyki przyrody, krajobrazu i różnorodności biologicznej, jest Baza Jednostek Statystycznych (BJS).

Baza ta prowadzona jest zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej jako operat do badań statystycznych prowadzonych przez służby statystyki publicznej. Prowadzenie Bazy Jednostek Statystycznych jest też realizacją rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (Wspólnoty Europejskiej, WE) Nr 177/2008 z dnia 20 lutego 2008 r., ustanawiającego wspólne ramy dla rejestrów przedsiębiorstw do celów statystycznych. Baza ta zapewnia:

- jednolity operat do wszystkich badań realizowanych przez GUS na zbiorowości jednostek ujętych w rozporządzeniu Rady Ministrów, które wprowadza coroczny program badań statystycznych statystyki publicznej (PBSSP),
- utrzymanie kompletnego, jednoznacznego i aktualnego opisu jednostek obserwowanych w różnych badaniach,
- poprawną organizację badania na etapie wyboru operatów i tworzenia kartotek.

Baza zawiera wszystkie jednostki, występujące w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej (REGON) oraz takie, które nie są rejestrowane w rejestrze REGON, ale są podmiotami badań statystycznych. Dla takich podmiotów tworzone są tzw. numery REGON umowne.

Kartotekę badania tworzą jednostki prawne i lokalne, według rocznego stanu BJS. Kartoteka, ustalana przy pomocy **Generatora Kartotek**, zatwierdzana jest przez:

- Urząd Statystyczny (US) w Białymstoku – dla sprawozdania OS-7,
- Urząd Statystyczny we Wrocławiu – dla sprawozdania SG-01,
- Urząd Statystyczny w Lublinie – dla sprawozdania M-01 o zasobach mieszkaniowych, ponieważ kartoteka obejmująca tę samą zbiorowość wykorzystywana jest także dla Załącznika do sprawozdania M-01 – *Zasoby mieszkaniowe, dotyczący zieleni osiedlowej*.

Do kartoteki **OS-7 – sprawozdania o ochronie przyrody i krajobrazu**, wybierane są z BJS jednostki spełniające następujące warunki:

- rodzaj jednostki (RJ) = OPPN (dyrekcje parków narodowych), OPRDOS (regionalni dyrektorzy ochrony środowiska), SSWMRU (sejmiki województw)⁵,
- aktywność prawno-ekonomiczna (APE) = 11 (podmiot aktywny prowadzący działalność), 12 (podmiot aktywny w budowie), 13 (podmiot aktywny w stanie likwidacji), 14 (podmiot aktywny w stanie upadłości), 21 (podmiot nieaktywny, nie podjął działalności), 30 (podmiot ożywiony).

Koordynator badania (US) odpowiedzialny jest za aktualizację pola RJ w BJS. W przypadku nowych podmiotów, które zostały objęte obowiązkiem sprawozdawczym, koordynator nadaje odpowiedni symbol rodzaju jednostki.

Algorytm do wyboru jednostek do kartoteki **SG-01 Statystyka gminy: leśnictwo i ochrona środowiska** obejmuje jednostki prawne i lokalne. Kryterium wyboru stanowi rodzaj jednostek prawnych i lokalnych sektora samorządowego:

- dla miast:
 - urząd gminy miejskiej (SSGMAU, SSGMOU),
 - urząd miasta na prawach powiatu (SSGMPU),
 - urząd gminy miejsko-wiejskiej (SSGMWU),

⁵ Zgodnie z klasyfikacją BJS: OP – ochrona przyrody, PN – park narodowy, RDOS – Regionalne Dyrekcje Ochrony Środowiska, SS – sektor samorządowy, WMRU – urząd marszałkowski.

- dzielnice m.st. Warszawy (SSGDWU),
- dla obszarów wiejskich:
 - urząd gminy miejsko-wiejskiej (SSGMWU),
 - urząd gminy wiejskiej (SSGWAU)⁶.

Kartoteka do załącznika **M-01 Zasoby mieszkaniowe, dotyczący zieleni osiedlowej** tworzona jest dla wszystkich jednostek, które posiadają, zarządzają lub administrują zasobami mieszkaniowymi. Są to:

- jednostki komunalne,
- zakłady pracy,
- Skarb Państwa,
- spółdzielnie mieszkaniowe,
- Towarzystwa Budownictwa Społecznego (TBS),
- wspólnoty mieszkaniowe,
- inne podmioty posiadające zasoby mieszkaniowe (dotyczy zasobów, które są własnością deweloperów, związków zawodowych, stowarzyszeń, fundacji, partii politycznych, samorządów zawodowych i gospodarczych, Kościoła Katolickiego i związków wyznaniowych, uczelni katolickich i instytucji kościelnych).

Wspólnoty mieszkaniowe są objęte próbą 20% (metoda reprezentacyjna), pozostałe jednostki w 100% (metoda pełna).

Kartoteka do załącznika M-01 jest tożsama z kartotekę do badania M-01 (*Sprawozdanie o zasobach mieszkaniowych*). Powstaje na podstawie stanu zasobów w jednostkach z poprzedniego badania M-01, a także na podstawie badania B-07 (*Sprawozdanie o budynkach mieszkalnych i mieszkaniach w budynkach niemieszkalnych oddanych do użytkowania*), z którego pozyskiwani są nowi inwestorzy.

Losowanie próby, prowadzone jest zgodnie z opisem i metodologią badania wspólnot mieszkaniowych M-01, będącym podstawą dla załącznika M-01 i posiadającym identyczną kartotekę badania. Próba zaprojektowana jest według schematu losowania warstwowego. Warstwami są powiaty z uwzględnieniem podziału na część miejską i wiejską oraz podziału na wspólnoty poniżej i powyżej 20 mieszkań. Operat składa się jednostek, wybranych według odpowiednich założeń z Bazy Jednostek Statystycznych. Celem jest uzyskanie próby stanowiącej około 20% liczebności operatu.

Jednostki sprawozdawcze mają obowiązek przekazywania danych z formularzy statystycznych (zestawów danych) OS-7 i załączników do OS-7, SG-01 *Statystyka gminy: leśnictwo i ochrona środowiska* dział 2 i 3 oraz Załącznika do M-01 bezpośrednio na Portal Sprawozdawczy, wykorzystując formularz elektroniczny. Jeżeli do udziału w badaniach statystycznych wskazany jest podmiot o liczbie osób pracujących nie większej niż 5, wówczas dopuszczalne jest przekazywanie przez niego danych w postaci papierowej do właściwego urzędu statystycznego, zajmującego się opracowaniem sprawozdania (z wykorzystaniem formularza zamieszczonego na stronie internetowej GUS).

3.3. Przebieg badania

Ogół czynności dotyczących realizacji badania opiera się na wcześniej ustalonym harmonogramie zbierania i przetwarzania danych.

Przed każdą edycją badania aktualizowane są założenia do formularzy elektronicznych zamieszczanych na PS oraz do systemów informatycznych badań (SIB).

Do jednostek posiadających konto w PS zawiadomienie o obowiązku sprawozdawczym wysyłane jest drogą mailową automatycznie z portalu. Podmioty, które nie posiadają konta w PS, są powiadamiane listem tradycyjnym. List zawiera pismo z informacją o obowiązku sprawozdawczym, tymczasowy login i hasło do aktywacji konta, instrukcję aktywacji konta oraz formularz sprawozdawczy w wersji papierowej.

Jednostka sprawozdawcza przygotowuje dane do przekazania statystyce publicznej zgodnie z aktami prawnymi ustanawiającymi poszczególne formy ochrony przyrody, ewidencją gruntów i budynków. Dane wykazywane przez jednostkę sprawozdawczą powinny dotyczyć form istniejących oraz nowo utworzonych w roku sprawozdawczym, z pominięciem obiektów planowanych.

⁶ Zgodnie z klasyfikacją BJS: SS – sektor samorządowy, GMAU – urząd gminy miejskiej, GMOU – urząd gminy – miasta, GMPU – urząd miasta na prawach powiatu, GMWU – urząd gminy miejsko-wiejskiej, GDWU – dzielnica miasta stołecznego Warszawy, GWAU – urząd gminy wiejskiej.

W przypadku Załącznika do sprawozdania M-01, dane przekazane w formie papierowej, telefonicznie lub drogą mailową, rejestrowane są w PS przez statystyków.

Podczas udostępniania sprawozdań na PS pracownicy statystyki na bieżąco monitorują i analizują kompletność zbioru. Zapewniają jednostkom sprawozdawczym pomoc w rozwiązywaniu ewentualnych problemów powstałych podczas pracy w PS – wsparcie obejmuje zarówno pomoc merytoryczną w zakresie wypełniania sprawozdań, jak również techniczną, dotyczącą obsługi aplikacji. W przypadku niewywiązania się podmiotów z nałożonego obowiązku sprawozdawczego monitorują drogą mailową, telefonicznie lub w formie oficjalnych pism.

Portal Sprawozdawczy pozwala na wstępną kontrolę danych w zakresie kompletności zapisów oraz kontrolę logiczno-rachunkową. W przypadku nieprawidłowego wprowadzenia danych na PS pojawia się komunikat, który ma na celu wskazanie sprawozdawcy wystąpienia błędu w danych.

Na PS możliwa jest także kontrola zbieranych danych w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym. Jednostka sprawozdawcza ma możliwość wyjaśnienia przyczyn różnicy pomiędzy danymi za rok sprawozdawczy w stosunku do danych za rok ubiegły w formie opisu lub komentarza w dedykowanym do tego polu.

Po zebraniu danych następuje proces ich przetwarzania zgodnie z wcześniej ustalonym harmonogramem przetwarzania danych. Pozyskane dane przenoszone są do systemu informatycznego badania (SIB), w którym przeprowadzana jest ich ponowna kontrola logiczno-rachunkowa. Następnie analizowana jest poprawność danych za pomocą tablic kontrolnych i porównawczych opracowanych w aplikacji. Analiza zebranych danych odbywa się zarówno na poziomie danych jednostkowych, jak i gmin – i obejmuje:

- sprawdzenie poprawności danych (np. czy nie występują niewyjaśnione przesunięcia danych pomiędzy zmiennymi lub jednostkami podziału terytorialnego kraju, czy dane nie są dublowane),
- weryfikację wartości nietypowych,
- porównanie danych aktualnie uzyskanych z danymi z poprzedniego roku sprawozdawczego.

W przypadku wystąpienia niejasności statystycy kontaktują się z odpowiednimi podmiotami w celu wyjaśnienia rozbieżności, uzupełnienia danych i wprowadzenia ewentualnych korekt.

Następnie zbiory danych dotyczące form ochrony przyrody, tj. zbiory pochodzące ze sprawozdań OS-7 (dotyczące parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu) oraz zbiory pochodzące ze sprawozdania SG-01 *Statystyka gminy: leśnictwo i ochrona środowiska* dział 2 (dotyczące pomników przyrody i innych form ochrony przyrody – stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe) są ze sobą łączone w tzw. tablice zintegrowane, pokazujące dane dla wszystkich form ochrony przyrody. W tablicach tych wyliczane są np. wskaźniki odnoszące się do procentowego udziału powierzchni chronionej w powierzchni ogólnej kraju, województwa lub gminy. Przeliczenia te mogą okazać się pomocne w analizie danych i ich kontroli, np. w przypadku gdy wartość wskaźnika przekracza 100%.

Następuje połączenie zbiorów dotyczących zieleni w miastach i wsiach, pochodzących ze sprawozdania SG-01 *Statystyka gminy: leśnictwo i ochrona środowiska* dział 3 z danymi uogólnianymi, dotyczącymi zieleni osiedlowej z załącznika do sprawozdania M-01.

Kolejnym etapem przetwarzania danych jest akceptacja danych i opracowywanie tablic wynikowych oraz publikacyjnych. Tablice te prezentują dane według różnych przekrojów, np. jednostek podziału administracyjnego kraju, form ochrony przyrody.

Końcowym etapem procesu badania jest udostępnienie danych w bazach krajowych i międzynarodowych, a także w publikacjach statystycznych (rocznik, folder, infografika) w formie tabel, map i wykresów, zamieszczanych na stronie internetowej statystyki publicznej.

Po zakończeniu procesu badawczego opracowywane są dla wszystkich sprawozdań:

- ogólnopolskie raporty kompletności – zawierają informacje odnośnie stopnia realizacji badania, w tym określają procentowy udział jednostek, które złożyły sprawozdanie w stosunku do liczby jednostek w kartotece badania,
- raporty z przebiegu badania – stanowią opis przeprowadzonego badania wraz z jego analizą i są podstawą do wdrażania nowych wniosków usprawniających eliminację błędów w przyszłym opracowaniu,
- raporty jakości – opisują proces badania statystycznego najczęściej według 6 komponentów jakości, tj. przydatności, dokładności, terminowości i punktualności, dostępności i przejrzystości, porównywalności, oraz spójności danych.

Ważnym i szeroko wykorzystywanym przez statystykę publiczną źródłem informacji, dotyczącym ochrony przyrody, krajobrazu i różnorodności biologicznej są dane administracyjne (tj. pochodzące z systemów informacyjnych administracji publicznej oraz rejestrów urzędowych).

Dane administracyjne są pozyskiwane i przetwarzane w postaci zbiorów / baz danych. Gestorzy danych przekazują je służbom statystyki publicznej różnymi metodami, tj. bezpośrednio na nośnikach danych, poprzez internetowy system bezpiecznej wymiany danych TransGUS, z wykorzystaniem dedykowanych aplikacji, umożliwiających gestorom przesyłanie danych na serwer centralny GUS.

Rozdział 4. Narzędzia zbierania danych

Wynikowe informacje statystyczne badania *Ochrona przyrody, krajobrazu i różnorodności biologicznej* pochodzą ze źródeł statystycznych oraz z systemów administracyjnych i wynikają z zapisów w PBSSP na dany rok sprawozdawczy. Jest to badanie stałe, obowiązkowe, prowadzone **corocznie** (w przypadku formularza statystycznego (zestawu danych) OS-7 wraz z załącznikami oraz SG 01 dział 2 i 3) oraz **co dwa lata** (w przypadku Załącznika do M-01). W roku sprawozdawczym, w którym nie jest prowadzone badanie dotyczące zieleni osiedlowej (Zał. do M-01), przyjmowane są dane za ostatni rok, kiedy było prowadzone badanie.

Narzędziami służącymi realizacji ww. badania są następujące formularze statystyczne (zestawy danych) Głównego Urzędu Statystycznego:

1. **OS-7 Sprawozdanie o ochronie przyrody i krajobrazu** wraz z załącznikami:
 - Załącznik nr 1 do działu 1 sprawozdania OS-7 – *Powierzchnia gmin leżąca w granicach parku narodowego,*
 - Załącznik nr 2a do działu 2 sprawozdania OS-7 – *Powierzchnia gmin objęta różnymi formami ochrony przyrody i krajobrazu – rezerваты przyrody,*
 - Załącznik nr 2b do działu 3 i 4 sprawozdania OS-7 – *Powierzchnia gmin objęta różnymi formami ochrony przyrody i krajobrazu – parki krajobrazowe i obszary chronionego krajobrazu,*
2. **SG-01 Statystyka gminy: leśnictwo i ochrona środowiska w zakresie działu 2 – Ochrona przyrody i krajobrazu oraz działu 3 – Tereny zieleni w miastach i wsiach,**
3. Załącznik do sprawozdania **M-01 Zasoby mieszkaniowe, dotyczący zieleni osiedlowej.**

Jednostki sprawozdawcze, sporządzające powyższe sprawozdania przekazują je zgodnie z terminami wyznaczonymi w programie badań statystycznych statystyki publicznej. Badania obejmują okres sprawozdawczy od 1 stycznia do 31 grudnia roku badanego lub dotyczą stanu na dzień 31 grudnia roku badanego (zgodnie z wytycznymi dla poszczególnych zmiennych).

Rozdział 5. Zmienne występujące w badaniu

W zbiorze danych, pochodzących ze sprawozdań statystycznych w zakresie ochrony przyrody, krajobrazu i różnorodności biologicznej (OS-7, załączników do OS-7, SG-01 dział 2 i 3, Załącznika do M-01) znajdują się następujące grupy zmiennych:

- dane identyfikacyjne: numer REGON,
- dane adresowe: nazwa i adres oraz e-mail jednostki sprawozdawczej, e-mail osoby sporządzającej sprawozdanie, dane teleadresowe (numer telefonu),
- zmienne ilościowe.

Zmienne ilościowe występujące na poszczególnych formularzach statystycznych (zestawach danych), przypisane do konkretnych działów lub części tych formularzy, przedstawione zostały w podrozdziałach 5.1.1., 5.1.2 i 5.1.3.

5.1. Formularze statystyczne (zestawy danych)

5.1.1. Formularz statystyczny (zestaw danych) OS-7

Sprawozdanie wypełniane jest przez dyrekcje parków narodowych (w zakresie działu 1), regionalnych dyrektorów ochrony środowiska (w zakresie działu 2) oraz przez sejmiki województw (w zakresie działu 3 i 4).

Sprawozdanie OS-7 obejmuje następujące informacje zebrane w działach 1-4:

Dział 1. Park narodowy. W dziale tym pozyskuje się dane dotyczące powierzchni [w hektarach]:

- parku narodowego ogółem, w tym ze wskazaniem powierzchni pod ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową,
- gruntów leśnych, w tym pod ochroną ścisłą i niezalesionych,
- użytków rolnych,
- gruntów zadrzewionych i zakrzewionych,
- wód,
- terenów pozostałych,
- otuliny (strefy ochronnej) parku narodowego, w tym powierzchni strefy ochronnej zwierzyny.

W wyżej wymienionych zmiennych (poza zmienną dotyczącą strefy ochronnej parku narodowego) nie ujmuje się otuliny oraz terenów nadzorowanych, tj. lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, pozostających poza granicami parku narodowego.

Powierzchnię parku narodowego wykazuje się według rejestru powierzchniowego w operacie urzędowym parku oraz księgi ewidencji gruntów urzędów wojewódzkich, która jest uzgodniona z właściwymi terenowo wydziałami ds. geodezji urzędów wojewódzkich, tzn. powierzchnię gruntów stanowiącą własność Skarbu Państwa (art. 4 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach) pozostających, jak i niebędących pod zarządem ministra właściwego ds. środowiska oraz gruntów innych własności. Nie ujmuje się powierzchni wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego.

Jeżeli park jest położony na terenie **dwóch lub więcej województw**, jego powierzchnię wykazuje się w granicach administracyjnych właściwych województw.

W przypadku **powierzchni gruntów leśnych** wykazywane są lasy będące w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach – gruntami o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha, pokrytymi roślinnością leśną (uprawami leśnymi) – drzewami i krzewami oraz runem leśnym – lub przejściowo jej pozbawione oraz gruntami związanymi z gospodarką leśną, zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, urządzenia melioracji wodnych, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, tereny pod liniami energetycznymi, szkółki leśne, miejsca składowania drewna, a także wykorzystywane na parkingi leśne i urządzenia turystyczne.

Dział 2. Rezerваты przyrody. W dziale tym pozyskiwane są dane dotyczące rezerwatów przyrody ogółem oraz w podziale na rezerваты:

- leśne (pozostałości i fragmenty dawnych puszczy o charakterze pierwotnym, typy zbiorowisk leśnych, stanowiska drzew na granicach zasięgu),
- wodne (wody jezior, rzek, potoków i morza wraz ze zbiorowiskami roślin i gatunkami zwierząt),
- stepowe (murawy ciepłolubne, głównie na podłożu wapiennym i gipsowym),
- słonoroślne – halofilne (słonorośla nadmorskie i śródlądowe),
- faunistyczne (populacje i siedliska ssaków, ptaków, gadów, płazów, ryb i bezkręgowców),
- florystyczne (populacje i siedliska gatunków lub grup gatunków roślin zarodnikowych i kwiatowych oraz grzybów kapeluszowych i porostów),
- torfowiskowe (zbiorowiska i gatunki torfowisk niskich, przejściowych i wysokich),
- przyrody nieożywionej (odkrytki geologiczne, zjawiska krasowe, gleby, formy skalne, jaskinie, szata naciekowa, stanowiska skamieniałości, przykłady erozji i innych procesów kształtujących powierzchnię ziemi, utwory geologiczne, wydmy),
- krajobrazowe (krajobrazy o cechach naturalnych, charakterystyczne dla poszczególnych regionów geograficznych, często z występującymi zabytkami).

Powyższe rodzaje rezerwatów wraz z określonym przedmiotem ochrony, zgodne są z Załącznikiem do rozporządzenia Ministra Środowiska z dn. 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz. U. 2005 Nr 60, poz. 533).

W dziale pozyskiwane są dane dot. rezerwatów przyrody ze wskazaniem:

- liczby obiektów [w sztukach],
- powierzchni [w hektarach] rezerwatów przyrody ogółem, w tym pod ochroną ścisłą,
- powierzchni [w hektarach] lasów i użytków rolnych wchodzących w skład rezerwatów przyrody,
- informacji o otulinie rezerwatu przyrody, w tym liczba rezerwatów posiadających otulinę oraz powierzchnia otuliny [w hektarach].

W dziale tym wykazywane są obiekty istniejące oraz nowo utworzone (w roku sprawozdawczym) na podstawie **zarządzeń regionalnego dyrektora ochrony środowiska** (art. 13 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody), przy czym dla aktualnego okresu sprawozdawczego wiążąca jest data wejścia w życie wymienianego zarządzenia.

Jeżeli rezerwat przyrody położony jest na terenie **dwóch lub więcej województw** regionalny dyrektor ochrony środowiska wykazuje tylko powierzchnię rezerwatu, znajdującą się na terenie jego województwa. Liczba rezerwatów natomiast wykazywana jest w tym województwie, na terenie którego znajduje się największa pod względem obszaru część obiektu.

Dział 3. Parki krajobrazowe. Dział zawiera dane, dotyczące parków krajobrazowych ogółem oraz imiennie, ze wskazaniem powierzchni [w hektarach]:

- parku krajobrazowego,
- lasów, użytków rolnych oraz wód w obrębie powierzchni parku krajobrazowego,
- rezerwatów i pozostałych form ochrony przyrody w obrębie powierzchni parku krajobrazowego,
- otuliny (strefy ochronnej) parku krajobrazowego.

Dział ten dotyczy obiektów istniejących oraz nowo utworzonych (w roku sprawozdawczym) w drodze **uchwały sejmiku województwa** (art. 16 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody). Powierzchnia obiektów podawana jest według ewidencji gruntów urzędów wojewódzkich.

W **dziale 3** dotyczącym parków krajobrazowych, wykazywane są również pozostałe formy ochrony przyrody, obejmujące: rezerваты przyrody, użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe znajdujące się na terenie **parku krajobrazowego**, pod warunkiem, że wymienione formy ochrony przyrody zostały utworzone na terenie parku krajobrazowego zgodnie z aktem stanowiącym przedmiotowe formy ochrony przyrody.

Jeżeli park krajobrazowy położony jest na terenie **dwóch lub więcej województw**, sejmik województwa wykazuje tylko powierzchnię znajdującą się na terenie jego województwa.

Dział 4. Obszary chronionego krajobrazu. Dział zawiera informacje, dotyczące obszarów chronionego krajobrazu – ogółem oraz imiennie, ze wskazaniem powierzchni [w hektarach]:

- obszaru chronionego krajobrazu,
- lasów, użytków rolnych oraz wody w obrębie powierzchni obszaru chronionego krajobrazu,
- rezerwatów i pozostałych form ochrony przyrody w obrębie powierzchni obszaru chronionego krajobrazu.

Dział ten dotyczy obiektów istniejących oraz nowo utworzonych (w roku sprawozdawczym) **w drodze uchwały sejmiku województwa** (art. 23 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody). Powierzchnia obiektów podawana jest według ewidencji gruntów urzędów wojewódzkich.

W **dziale 4** dotyczącym obszarów chronionego krajobrazu, wykazywane są również pozostałe formy ochrony przyrody, obejmujące: rezerваты przyrody, użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe znajdujące się na terenie **obszaru chronionego krajobrazu**, pod warunkiem, że wymienione formy ochrony przyrody zostały utworzone na terenie obszaru chronionego krajobrazu zgodnie z aktem stanowiącym przedmiotowe formy ochrony przyrody.

Jeżeli obszar chronionego krajobrazu położony jest na terenie **dwóch lub więcej województw**, sejmik województwa wykazuje tylko powierzchnię znajdującą się na terenie jego województwa.

Do formularza statystycznego (zestawu danych) OS-7 *sprawozdanie o ochronie przyrody i krajobrazu* przypisane są trzy załączniki, stanowiące rozwinięcie informacji zawartych na formularzu głównym. Są to:

- **Załącznik nr 1 do sprawozdania OS-7 Powierzchnia gmin leżąca w granicach parku narodowego**

Załącznik ten wypełniany jest przez **dyrekcję parków narodowych** (łącznie z działem 1 sprawozdania OS-7). W załączniku wykazywana jest powierzchnia parku narodowego w danej gminie według operatu geodezyjnego oraz księgi ewidencji gruntów urzędów wojewódzkich – nie jest w nim wykazywana

otulina parku narodowego oraz tereny nadzorowane, tj. lasy niestanowiące własności Skarbu Państwa, pozostające poza granicami parku narodowego.

- **Załącznik nr 2a do sprawozdania OS-7 Powierzchnia gmin objęta różnymi formami ochrony przyrody i krajobrazu – rezerваты przyrody**

Załącznik ten wypełnia **regionalny dyrektor ochrony środowiska** (łącznie z działem 2 sprawozdania OS-7). Załącznik dotyczy obiektów istniejących oraz nowo utworzonych w roku sprawozdawczym form ochrony przyrody wprowadzonych prawomocnymi zarządzeniami regionalnego dyrektora ochrony środowiska, w oparciu o ustawę o ochronie przyrody – rezerваты przyrody (art. 13 ust. 3), z tym że dla aktualnego okresu sprawozdawczego wiążąca jest data wejścia w życie wymienionego zarządzenia.

W załączniku wykazana jest łączna powierzchnia rezerwatów, tj. rezerwatów znajdujących się w obrębie parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu oraz rezerwatów przyrody istniejących niezależnie.

- **Załącznik nr 2b do sprawozdania OS-7 Powierzchnia gmin objęta różnymi formami ochrony przyrody i krajobrazu – parki krajobrazowe i obszary chronionego krajobrazu**

Załącznik ten wypełniany jest przez **sejmik województwa** (łącznie z działami 3 i 4 sprawozdania OS-7). Załącznik dotyczy obiektów istniejących oraz nowo utworzonych w roku sprawozdawczym form ochrony przyrody wprowadzonych w drodze uchwały sejmiku województwa, w oparciu o ustawę o ochronie przyrody: parki krajobrazowe (art. 16 ust. 3 ww. ustawy) i obszary chronionego krajobrazu (art. 23 ust. 2 ww. ustawy), z tym że dla aktualnego okresu sprawozdawczego wiążąca jest data wejścia w życie wymienionej uchwały.

W załączniku wykazywane są również pozostałe formy ochrony przyrody, obejmujące: rezerваты przyrody, użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, znajdujące się na terenie parku krajobrazowego i/lub obszaru chronionego krajobrazu, pod warunkiem, że wymienione formy ochrony przyrody zostały utworzone na terenie parku krajobrazowego i/lub obszaru chronionego krajobrazu zgodnie z aktem stanowiącym przedmiotowe formy ochrony przyrody.

5.1.2. Formularz statystyczny (zestaw danych) SG-01 Statystyka gminy: leśnictwo i ochrona środowiska

Sprawozdanie sporządzają urzędy gmin miejskich, miejsko-wiejskich oraz wiejskich, przy czym gminy miejsko-wiejskie wypełniają dwa sprawozdania: oddzielnie dla miasta, oddzielnie dla pozostałej części gminy.

Formularz statystyczny (zestaw danych) SG-01 Statystyka gminy: leśnictwo i ochrona środowiska obejmuje trzy działy, z których na potrzeby statystyki przyrody wykorzystywane są dwa – **dział 2 Ochrona przyrody i krajobrazu** i **dział 3 Tereny zieleni w miastach i wsiach**.

Dział 2. Ochrona przyrody i krajobrazu

W dziale tym pozyskuje się dane (stan w dniu 31 XII), dotyczące form ochrony przyrody, wprowadzonych na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, których **ustanowienie następuje w drodze uchwały rady gminy**, tj.:

- pomniki przyrody (art. 40 ust. 1),
- stanowiska dokumentacyjne (art. 41),
- użytki ekologiczne (art. 42),
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe (art. 43).

A. Pomniki przyrody

Punkt ten dotyczy obiektów istniejących oraz nowo utworzonych w roku sprawozdawczym. Informacje podawane są w sztukach zewidencjonowanych obiektów (dotyczące np. alei, grup drzew), a nie według liczby poszczególnych elementów stanowiących dany pomnik przyrody. Wykazywana jest liczba obiektów będących pomnikami przyrody:

- pojedyncze drzewa,
- grupy drzew,
- aleje,
- krzewy,

- źródła, wodospady, wywierzyska,
- skałki,
- jary,
- głązy narzutowe,
- jaskinie,
- i inne pomniki przyrody.

B. Inne formy ochrony przyrody

Punkt ten dotyczy obiektów istniejących oraz nowo utworzonych w roku sprawozdawczym. Wykazywana jest liczba obiektów oraz powierzchnia w hektarach:

- stanowisk dokumentacyjnych,
- użytków ekologicznych,
- zespołów przyrodniczo-krajobrazowych.

Dział 3. Tereny zieleni w miastach i wsiach

Obowiązek wypełniania tego działu spoczywa na urzędach gmin miejskich, miejsko-wiejskich i wiejskich na podstawie aktualnych własnych rejestrów, dokumentacji lub informacji z jednostek gospodarki komunalnej. W dziale 3 nie są wykazywane dane o lasach stanowiących własność gmin (mienie samorządu terytorialnego) oraz dane o ogrodach działkowych.

W dziale tym wykazywana jest liczba obiektów i powierzchnia (w hektarach) terenów zieleni (stan w dniu 31 XII) oraz nasadzeń i ubytków na tych terenach (stan w ciągu roku):

- parki spacerowo-wypoczynkowe (obiekty i powierzchnia w hektarach) – do powierzchni parków wliczane są: tereny sportów wodnych, otwartych kąpielisk, boisk, placów gier itp., pod warunkiem, że stanowią miejsca użyteczności publicznej,
- zieleńce (obiekty i powierzchnia w hektarach) – do powierzchni zieleńców, podobnie jak w przypadku parków, wliczane są: tereny sportów wodnych, otwartych kąpielisk, boisk, placów gier itp., o ile stanowią miejsca użyteczności publicznej,
- zieleń uliczna (powierzchnia w hektarach),
- tereny zieleni osiedlowej, bez zieleni administrowanej przez spółdzielnie mieszkaniowe (powierzchnia w hektarach) – do powierzchni terenu zieleni osiedlowej wliczane są również tereny boisk, placów do gier itp. obiektów porośniętych zielenią, o ile nie są one wyodrębnione do użytku publicznego,
- żywopłoty formowane i nieformowane (długość w metrach bieżących) – bez uwzględnienia żywopłotów znajdujących się w obrębie: parków, zieleńców i zieleni towarzyszącej drogom na terenie zabudowy,
- cmentarze (obiekty i powierzchnia w hektarach) – z uwzględnieniem wszystkich miejsc przeznaczonych do pochówku zmarłych (ludzi bądź zwierząt) bez względu na stan prawny, właściciela/zarządcę terenu czy wielkość, na których powierzchni znajdują się elementy zieleni,
- nasadzenia drzew i krzewów w ciągu roku (w sztukach) – w punkcie tym wykazywane są prace wykonane w obiektach zaliczonych do terenów zieleni w miastach i wsiach,
- ubytki drzew (w sztukach) i krzewów (w m²) w ciągu roku – w punkcie tym wykazywane są prace wykonane w obiektach zaliczonych do terenów zieleni w miastach i wsiach. Gminy wykazują liczbę drzew i krzewów usuniętych na skutek realizacji inwestycji budowlanych, remontów i modernizacji dróg, działań służących utrzymaniu i konserwacji zieleni (egzemplarze obumarłe, nie rokujące szans na przeżycie itd.), działań prowadzonych w ramach ochrony ludności i mienia oraz liczbę drzew i krzewów utraconych na skutek nawałnic, pożarów itp. W punkcie tym wykazuje się liczbę wszystkich ubytków, które doprowadziły do zubożenia w ciągu roku terenów zieleni należących do gminy, bez względu na to, czy usunięcie drzew i krzewów wymagało zezwolenia,
- pozostałe (obiekty i powierzchnia w hektarach), tj. zieleń towarzysząca składowiskom, lotniskom, dworcom kolejowym oraz obiektom przemysłowym (o ile stanowią miejsca użyteczności publicznej).

Ponadto wykazywane są dane o parkach spacerowo-wypoczynkowych ogólnie dostępnych innych jednostek (obiekty i powierzchnia w hektarach) oraz o zieleńcach ogólnie dostępnych innych jednostek (obiekty i powierzchnia w hektarach). Dane te dotyczą informacji o obiektach podlegających, np. Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego (o ile stanowią miejsca użyteczności publicznej). Wypełniają je urzędy gmin, uzyskując informacje drogą bezpośredniego porozumienia się z jednostkami administrującymi tymi obiektami, które są zobowiązane do udzielenia tych informacji urzędom gmin.

5.1.3. Załącznik do sprawozdania M-01

Załącznik do sprawozdania M-01 dotyczy zieleni osiedlowej w zasobach mieszkaniowych. Obowiązek sporządzania Załącznika do sprawozdania M-01 mają: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą dla tych jednostek lokalnych, których działalnością jest władanie, zarządzanie bądź administrowanie zasobami mieszkaniowymi znajdującymi się w budynkach będących własnością: zakładów pracy, spółdzielni mieszkaniowych, Towarzystw Budownictwa Społecznego, Skarbu Państwa, wspólnot mieszkaniowych, jednostek komunalnych innych podmiotów posiadających zasoby mieszkaniowe.

Obowiązek sporządzenia sprawozdania dotyczy również przypadków, gdy jednostka sprawozdawcza posiadająca własne zasoby mieszkaniowe zleciła zarządzanie/administrowanie tymi zasobami innemu podmiotowi gospodarczemu. W tej sytuacji podmiot ten wypełnia Załącznik do sprawozdania M-01 – Zasoby mieszkaniowe, dotyczący zieleni osiedlowej w imieniu jednostki sprawozdawczej.

Załącznik do sprawozdania M-01 obejmuje następujące informacje:

- **powierzchnia terenów zieleni osiedlowej** administrowanej przez jednostkę [w hektarach] – tj. trawniki, kwietniki towarzyszące zabudowie mieszkaniowej, które mogą także tworzyć kompozycje zieleni o charakterze parkowym, z elementami nasadzeń drzew i krzewów, tereny boisk, placów do gier oraz podobnych obiektów porośniętych zielenią, o ile nie są one wyodrębnione do użytku publicznego (tereny zieleni osiedlowej pełnią funkcję wypoczynkową, izolacyjną i estetyczną) – stan w dniu 31 grudnia roku sprawozdawczego,
- **długość żywopłotów formowanych i nieformowanych** [w metrach bieżących] – na które składa się roślinność krzewiasta towarzysząca zabudowie mieszkaniowej – stan w dniu 31 grudnia roku sprawozdawczego.

Podmioty zarządzające osiedlami, zespołami budynków w różnych gminach / miastach / dzielnicach Warszawy przekazują dane o terenach zieleni osiedlowej według ich lokalizacji, podając w kolejnych wierszach załącznika nazwy gmin / miast / dzielnic Warszawy.

5.2. Wskaźniki

Informacje wynikowe z badania 1.01.07(007) *Ochrona przyrody, krajobrazu i różnorodności biologicznej*, obok danych w liczbach bezwzględnych, prezentowane są również w postaci następujących wskaźników:

- Udział powierzchni obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem [%]
- Udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni ogółem [%]
- Udział powierzchni terenów zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej w miastach w powierzchni miast ogółem [%]

Wskaźnik **Udział powierzchni obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem [%]** jest jednym ze wskaźników monitorujących zrównoważony rozwój Polski (obszar: ład środowiskowy). Obliczany jest jako udział powierzchni obszarów chronionych ogółem i według form ochrony przyrody: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, pozostałe formy ochrony przyrody (użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe) w powierzchni kraju ogółem. Wskaźnik nie uwzględnia obszarów sieci Natura 2000 (w celu uniknięcia dublowania się danych wynikających z nakładania się obszarów sieci Natura 2000 na inne formy ochrony przyrody); obejmuje tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych. Publikacja „Wskaźniki zrównoważonego rozwoju Polski” dostępna jest na stronie internetowej GUS, pod adresem: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/inne-opracowania/inne-opracowania-zbiorcze/wskazniki-zrownowazonego-rozwoju-polski-2015,5,2.html>

Wskaźnik powyższy wykorzystywany jest również w:

- strategiach rozwoju województw,
- strategiach rozwoju obszarów metropolitalnych,
- Regionalnych Programach Operacyjnych,
- Strategiach Zintegrowanych Inwestycji Regionalnych,
- Strategiach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej, liczona jako suma powierzchni parków spacerowo-wypoczynkowych, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej wyrażona w hektarach,

wykorzystywana jest do monitorowania celów zawartych w *Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju* (Cel 6: Zapewnienie ładu przestrzennego) oraz w *Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko* (Oś priorytetowa II. Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu).

Wskaźnik **Udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni ogółem**, liczony jako suma powierzchni parków spacerowo-wypoczynkowych, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w odniesieniu do powierzchni jednostki terytorialnej ogółem, wyznaczany jest dla Polski oraz w podziale terytorialnym – dla województw, powiatów oraz gmin (miejskich, wiejskich i miejsko-wiejskich). Liczony na tej podstawie wskaźnik **Udział terenów zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej w miastach (do powierzchni miejskiej ogółem)** pochodzi ze Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego (Obszar tematyczny: Ochrona środowiska. Rozwój zrównoważony) i wyznaczany jest jako powierzchnia parków spacerowo-wypoczynkowych, zieleńców oraz terenów zieleni osiedlowej w miastach w stosunku do powierzchni miast województwa Śląskiego ogółem.

Dane dotyczące **liczby pomników przyrody ogółem, powierzchni parków krajobrazowych, powierzchni obszarów chronionego krajobrazu oraz powierzchni obszarów chronionych ogółem**, pochodzące z badań statystycznych, wykorzystywane są ponadto w wojewódzkich strategiach rozwoju i Regionalnych Programach Operacyjnych.

Powyższe wskaźniki wykorzystywane do monitorowania realizacji programów i strategii obowiązujących w Polsce publikowane są w Systemie STRATEG, pod adresem <https://strateg.stat.gov.pl/>

5.3. Podstawowe pojęcia i definicje

Jeśli nie jest wskazane inaczej, źródłem wszystkich poniższych definicji jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody: dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów; roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową; zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia; siedlisk przyrodniczych; siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt; krajobrazu; zieleni w miastach i wsiach; zadrzewień.

Różnorodność biologiczna (bioróżnorodność) to zróżnicowanie żywych organizmów występujących w ekosystemach, w obrębie gatunku i między gatunkami oraz zróżnicowanie ekosystemów.

Ochrona ścisła oznacza całkowite i trwałe zaniechanie bezpośredniej ingerencji człowieka w stan ekosystemów, tworów i składników przyrody oraz w przebieg procesów przyrodniczych na obszarach objętych ochroną, a w przypadku gatunków – całoroczną ochronę należących do nich osobników i stadiów ich rozwoju.

Ochrona czynna oznacza stosowanie, w razie potrzeby, zabiegów ochronnych w celu przywrócenia naturalnego stanu ekosystemów i składników przyrody lub zachowania siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin, zwierząt lub grzybów.

Ochrona krajobrazowa oznacza zachowanie cech charakterystycznych danego krajobrazu.

Otulina to strefa ochronna granicząca z formą ochrony przyrody i wyznaczona indywidualnie dla formy ochrony przyrody w celu zabezpieczenia przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka.

Park narodowy obejmuje obszar wyróżniający się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na którym ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe. Park narodowy tworzy się w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk: przyrodniczych, roślin, zwierząt lub grzybów. Utworzenie parku narodowego, zmiana jego granic lub likwidacja następuje w drodze rozporządzenia Rady Ministrów. Nadzór nad parkami narodowymi sprawuje minister właściwy do spraw środowiska. Na obszarach graniczących z parkiem narodowym wyznacza się otulinę parku narodowego.

Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi. Uznanie obszaru za rezerwat następuje w drodze aktu prawa

miejscowego w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Na obszarach graniczących z rezerwatem przyrody może być wyznaczona otulina.

Park krajobrazowy obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju. Utworzenie parku krajobrazowego lub powiększenie jego obszaru następuje w drodze uchwały sejmiku województwa. Na obszarach graniczących z parkiem krajobrazowym może być wyznaczona otulina.

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Wyznaczenie obszaru chronionego krajobrazu następuje w drodze uchwały sejmiku województwa.

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie. Ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy.

Stanowiskami dokumentacyjnymi są niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych. Stanowiskami dokumentacyjnymi mogą być także miejsca występowania kopalnych szczątków roślin lub zwierząt. Ustanowienie stanowiska dokumentacyjnego następuje w drodze uchwały rady gminy.

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania. Ustanowienie użytku ekologicznego następuje w drodze uchwały rady gminy.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne. Ustanowienie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego następuje w drodze uchwały rady gminy.

Tereny zieleni – tereny urządzone wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, znajdujące się w granicach wsi o zwartej zabudowie lub miast, pełniące funkcje publiczne, a w szczególności parki, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe, cmentarze, zieleń towarzysząca drogom na terenie zabudowy, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom, lotniskom, dworcem kolejowym oraz obiektom przemysłowym.

Parki spacerowo-wypoczynkowe są to tereny zieleni z roślinnością wysoką i niską o powierzchni, co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, aleje spacerowe, ławki, place zabaw itp. Do powierzchni parków należy wliczyć również wody znajdujące się na terenie tych obiektów (np. stawy). Źródło: opracowanie własne GUS.

Zieleńce są to tereny zieleni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek (np. występują alejki z ławkami, place zabaw itp.). Do tej kategorii obiektów należy zaliczyć również zieleń towarzyszącą placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom użyteczności publicznej, pomnikom itp. oraz bulwarom i promenadom. Zieleńce mogą tworzyć kompozycje zieleni niskiej (trawniki, kwietniki) oraz elementy nasadzeń drzew i krzewów. Źródło: opracowanie własne GUS.

Zieleń uliczna rozumiana jest jako zieleń towarzysząca drogom na terenie zabudowy.

Tereny zieleni osiedlowej towarzyszą zabudowie mieszkaniowej. Pełnią funkcję wypoczynkową, izolacyjną i estetyczną. Źródło: opracowanie własne GUS.

Ubytki są to wszystkie drzewa i krzewy, o które zubożały tereny zieleni. Źródło: opracowanie własne GUS.

Rozdział 6. Organizacja i zarządzanie realizacją badania

Badania statystyczne z obszaru ochrony przyrody, krajobrazu i różnorodności biologicznej realizowane są przez następujące jednostki służb statystyki publicznej:

1. **Urząd Statystyczny w Białymstoku**, specjalizujący się w realizacji zadań ogólnokrajowych wykonywanych na rzecz statystyki publicznej jako całości w obszarach:
 - leśnictwo i ochrona przyrody,
2. **Urząd Statystyczny we Wrocławiu**, specjalizujący się w realizacji zadań ogólnokrajowych wykonywanych na rzecz statystyki publicznej jako całości w zakresie prowadzenia badań statystycznych samorządu terytorialnego w tym w obszarach:
 - leśnictwo i ochrona środowiska,
 - tereny zieleni.

Powyższe Urzędy Statystyczne współpracują we wszystkich wymienionych obszarach z **Departamentem Badań Przestrzennych i Środowiska Głównego Urzędu Statystycznego** na każdym etapie prowadzonych prac.

Badanie przygotowywane jest we współpracy z Departamentem Programowania i Koordynacji Badań GUS oraz Centrum Informatyki Statystycznej (CIS).

Departament Badań Przestrzennych i Środowiska jest jednostką autorską odpowiedzialną za prowadzenie badania opisanego w niniejszym zeszycie metodologicznym. Do obowiązków departamentu należy opracowanie metodologii badania, w tym wskazanie źródeł danych oraz wyznaczenie zakresu przedmiotowego i podmiotowego, a także analiza i prezentacja wyników tych badań. Departament Badań Przestrzennych i Środowiska wypełnia wymagania nałożone przez prawo krajowe i międzynarodowe, dotyczące dostarczenia danych z zakresu ochrony przyrody, odpowiada również w tym zakresie za współpracę z zagranicą. Odpowiedzialny jest za inicjowanie nowych rozwiązań metodologicznych. Rolą Departamentu Badań Przestrzennych i Środowiska w zakresie ochrony, przyrody i krajobrazu i różnorodności biologicznej jest także stała współpraca z przedstawicielami urzędów centralnych, instytucji naukowych i innych gestorów danych administracyjnych.

Urzędy Statystyczne w Białymstoku i Wrocławiu odpowiedzialne są za aktualizowanie wzorów formularzy statystycznych (zestawów danych) na dedykowanej platformie, przygotowywanie założeń do formularzy elektronicznych zamieszczanych na PS, opracowywanie i wdrażanie systemów informatycznych badania, przygotowywanie algorytmów wyboru jednostek w Generatorze Kartotek, weryfikowanie poprawności logiczno-rachunkowej danych, ocenę kompletności zbioru, kontakty z respondentami w zakresie: pozyskiwania danych, wsparcia merytorycznego w zakresie wypełniania sprawozdań, pomocy technicznej dotyczącej obsługi aplikacji (Portalu Sprawozdawczego). W przypadku niezłożenia sprawozdania w wyznaczonym terminie, stwierdzenia błędów w przekazanych danych lub niewystarczających wyjaśnień do danych – Urzędy Statystyczne kontaktują się z jednostką sprawozdawczą w celu dopełnienia obowiązku sprawozdawczego. Przeprowadzają kontrolę i analizę danych, zajmują się wyjaśnianiem błędów i korektą zbiorów. Opracowywanie, analizowanie i zatwierdzanie danych w tablicach kontrolnych i wynikowych:

- US Białystok – na połączonych zbiorach OS-7 i SG-01 dział 2 oraz z Załącznika do M-01,
- US Wrocław – na połączonych zbiorach SG-01 dział 3 i z Załącznika do M-01 otrzymanego z US Białystok.

Ponadto do zadań US-ów należy: przekazywanie zatwierdzonych ogólnopolskich tablic wynikowych do Departamentu Badań Przestrzennych i Środowiska GUS oraz pozostałych Urzędów Statystycznych, zasilanie Banku Danych Lokalnych oraz Dziedzinowej Bazy Wiedzy „Ochrona Przyrody” (US Białystok) oraz opracowywanie raportów z przebiegu badań, raportów kompletności i raportów jakości.

Dodatkowo **Urząd Statystyczny w Lublinie** specjalizujący się w realizacji badań z zakresu statystyki gospodarki mieszkaniowej i komunalnej na terenie kraju, przygotowuje kartotekę do sprawozdania M-01 o zasobach mieszkaniowych, która wykorzystywana jest także do realizacji badania na Załączniku do badania M-01, dotyczącym zieleni osiedlowej. Kartoteka do badania M-01 jest akceptowana przez **Departament Handlu i Usług GUS** – jednostkę autorską odpowiedzialną za prowadzenie badania M-01.

Departament Programowania i Koordynacji Badań koordynuje prace związane z przygotowaniem harmonogramów realizacji badania i aktualizacją wzorów formularzy.

Centrum Informatyki Statystycznej (Zakład w Warszawie i w Radomiu) odpowiada za opracowywanie i obsługę elektronicznych formularzy sprawozdań OS-7 wraz z załącznikami, SG-01 dział 2 i 3 oraz Załącznika do M-01. Do głównych zadań CIS należą: importowanie ogólnopolskiej kartoteki na PS, wysyłanie informacji z PS o obowiązku sprawozdawczym, przygotowywanie ostatecznej wersji aplikacji on-line oraz jej udostępnianie.

Rozdział 7. Sposób prezentacji wyników badania

7.1. Publikacje i bazy danych

Zebrane wyniki badania dotyczącego **ochrony przyrody, krajobrazu i różnorodności biologicznej** zamieszczone są w corocznej publikacji Głównego Urzędu Statystycznego „**Ochrona Środowiska**”, wydawanej w serii *Analizy statystyczne* (w listopadzie roku następnego po roku sprawozdawczym). Informacje objęte niniejszym zeszytem metodologicznym prezentowane są w rozdziale „Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej”. Publikacja dostępna jest w formie papierowej oraz w wersji elektronicznej. Aktualna wersja publikacji oraz wydania archiwalne dostępne są na stronie internetowej GUS, pod adresem: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/srodowisko-energia/srodowisko/ochrona-srodowiska-2019,1,20.html>.

Ponadto wyniki prezentowane są w następujących opracowaniach statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego:

- „Rocznik Statystyczny Leśnictwa”
<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/roczniki-statystyczne/roczniki-statystyczne/rocznik-statystyczny-lesnictwa-2019,13,2.html>
- „Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej”
<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/roczniki-statystyczne/roczniki-statystyczne/rocznik-statystyczny-rzeczypospolitej-polskiej-2019,2,19.html>
- „Mały Rocznik Statystyczny Polski”
<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/roczniki-statystyczne/roczniki-statystyczne/maly-rocznik-statystyczny-polski-2019,1,21.html>
- „Rocznik Statystyczny Województw”
<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/roczniki-statystyczne/roczniki-statystyczne/rocznik-statystyczny-wojewodztw-2019,4,14.html>
- „Rocznik Statystyczny Rolnictwa”
<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/roczniki-statystyczne/roczniki-statystyczne/rocznik-statystyczny-rolnictwa-2018,6,12.html>
- „Regiony Polski”
<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/inne-opracowania/miasta-wojewodztwa/regiony-polski-2019,6,13.html>

Dane wynikowe pochodzące z badania prezentowane są także w publikacjach opracowywanych przez urzędy statystyczne i są dostępne na stronach internetowych poszczególnych urzędów. Publikowane są również w bazach danych GUS:

- **Dziedzinowej Bazy Wiedzy (DBW) Ochrona Przyrody**
<http://swaid.stat.gov.pl/SitePages/StronaGlownaDBW.aspx> – w następujących blokach tematycznych:
 - Podstawowe dane o obszarach objętych formami ochrony przyrody (z wyjątkiem obszarów Natura 2000),
 - Parki narodowe,
 - Rezerваты przyrody,
- **Banku Danych Lokalnych (BDL)** – <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start> – w obszarze: „Stan i ochrona środowiska”, w następujących blokach tematycznych:
 - Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej,
 - Tereny zieleni,
- a także w **Systemie Monitorowania Rozwoju STRATEG** GUS – <https://strateg.stat.gov.pl/> – w obszarze tematycznym „Ochrona środowiska”.

Informacje wynikowe z badania dotyczącego ochrony przyrody i różnorodności biologicznej, które zamieszczane są w **bazach danych EUROSTAT i innych organizacji międzynarodowych**, pochodzą głównie z administracyjnych źródeł danych. Są to m.in. dane dotyczące:

- obszarów chronionych należących do międzynarodowej sieci NATURA 2000 – https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=env_bio1&lang=en
- lądowych i morskich obszarów chronionych – <https://stats.oecd.org/>
- wskaźnika liczebności pospolitych ptaków krajobrazu rolniczego (Common Farmland Bird Index, FBI) – https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=env_bio2&lang=en

7.2. Przekroje

Informacje objęte zakresem przedmiotowym badania 1.01.07(007) *Ochrona przyrody, krajobrazu i różnorodności biologicznej* opracowywane i prezentowane są w następujących przekrojach:

- stan ilościowy i powierzchniowy gruntów parków narodowych – kraj, województwa, gminy, parki narodowe imiennie, kategoria użytkowania gruntów, kategoria ochronności,
- stan ilościowy i powierzchniowy gruntów rezerwatów przyrody – kraj, województwa, gminy, rodzaje rezerwatów przyrody, kategorie użytkowania gruntów,
- stan ilościowy i powierzchniowy gruntów parków krajobrazowych – kraj, województwa, gminy, parki krajobrazowe imiennie, kategoria użytkowania gruntów,
- stan ilościowy i powierzchniowy gruntów obszarów chronionego krajobrazu – kraj, województwa, gminy, obszary chronionego krajobrazu imiennie, kategoria użytkowania gruntów,
- stan ilościowy pomników przyrody – kraj, województwa, gminy, rodzaje pomników przyrody,
- stan ilościowy i powierzchniowy stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych – kraj, województwa, gminy,
- stan ilościowy i powierzchniowy terenów zieleni w miastach i wsiach; rodzaje terenów zieleni – kraj, województwa, gminy miejskie, wiejskie i miejsko-wiejskie (gminy miejsko-wiejskie w podziale na miasto i obszar wiejski), miasta wojewódzkie oraz liczące 100 tys. i więcej ludności.

7.3. Odbiorcy wyników badania

Badania z obszaru ochrony przyrody, realizowane są na potrzeby następujących odbiorców:

- Sejm, Senat,
- administracja rządowa – centralna,
- placówki naukowe / badawcze, szkoły wyższe – nauczyciele akademicy oraz studenci,
- stowarzyszenia, organizacje, fundacje,
- organizacje międzynarodowe,
- EUROSTAT i inne zagraniczne instytucje statystyczne,
- indywidualni odbiorcy krajowi i zagraniczni.

Prowadzenie powyższych badań wynika z przepisów prawa krajowego (wskazanych w rozdziale 1.2.), a także z konieczności dostarczania danych na potrzeby monitorowania realizacji celów strategii i programów, w tym:

- Politykę ekologiczną państwa 2030 – strategię rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (PEP2030),
- Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju,
- Strategii Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa,
- Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego,
- Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju,
- Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko,
- Wojewódzkich strategii rozwoju,
- Regionalnych programów operacyjnych.

Rozdział 8. Ocena jakości badania

Ocena jakości badania prowadzona jest na podstawie sześciu kryteriów:

- przydatności,
- dokładności,
- terminowości i punktualności,
- dostępności i przejrzystości,
- porównywalności,
- spójności.

Taka analiza umożliwia określenie stopnia zgodności z przyjętymi założeniami, zidentyfikowanie słabych i mocnych stron badania oraz podejmowanie działań w celu zwiększenia jego skuteczności i efektywności.

Narzędziem wykorzystywanym do przeprowadzania oceny tego badania jest raport jakości sporządzany za każdy rok sprawozdawczy.

Badanie realizowane na sprawozdaniu OS-7 dotyczące ochrony przyrody i krajobrazu

Kompletność badania od kilku lat utrzymuje się na poziomie 100%. W badaniu nie jest stosowana procedura imputacji danych. W badaniu występują małe błędy pomiaru, wynikające z błędów respondenta, które niwelowane są poprzez analizę i kontrolę danych, bezpośredni kontakt z jednostkami sprawozdawczymi w celu uzyskania wyjaśnień lub ewentualnej weryfikacji danych. Badanie prowadzone na formularzu OS-7 zapewnia zaspokojenie potrzeb użytkowników.

Badanie realizowane na sprawozdaniu SG-01 dział 2 i 3 dotyczące statystyki gminy w zakresie leśnictwa i ochrony środowiska

Kompletność badania od kilku lat utrzymuje się na poziomie 100%. Występują małe błędy pomiaru, wynikające z błędów respondenta, które niwelowane są poprzez analizę i kontrolę danych, bezpośredni kontakt z jednostkami sprawozdawczymi w celu uzyskania wyjaśnień lub ewentualnej weryfikacji danych. Badanie prowadzone na ww. formularzu zapewnia zaspokojenie potrzeb użytkowników.

Badanie realizowane na załączniku do sprawozdania M-01 Zasoby mieszkaniowe, dotyczący zieleni osiedlowej

Kompletność badania utrzymuje się na poziomie 85%. Wśród liczby jednostek posiadających obowiązek sprawozdawczy (uczestniczących w badaniu) ok. 15% stanowią jednostki, z którymi nie było możliwości kontaktu (tj. jednostki, które nie zrealizowały badania). Występują małe błędy pomiaru, wynikające z błędów respondenta, które niwelowane są poprzez analizę i weryfikację danych w trakcie kontroli, w ścisłej współpracy z respondentem. Ponadto występują błędy braku odpowiedzi ok. 10-20%, które niwelowane są poprzez wysyłanie monitów do jednostek, przypominających o konieczności złożenia sprawozdania, podkreślanie celu badania i roli w badaniu danej jednostki.

Załączniki

Annexes

Załącznik 1. Formularz statystyczny (zestaw danych) OS-7 o ochronie przyrody i krajobrazu wraz z załącznikami:

Annex 1 Statistical forms (datasets) OS-7 *Nature and landscape protection with annexes*

- Załącznik nr 1 do działu 1 sprawozdania OS-7 – *Powierzchnia gmin leżąca w granicach parku narodowego*
Annex 1 to the chapter 1 of the report OS-7 – *The area of gmina is within the national park*
- Załącznik nr 2a do działu 2 sprawozdania OS-7 – *Powierzchnia gmin objęta różnymi formami ochrony przyrody i krajobrazu – rezerwy przyrody*
Annex 2a to the chapter 2 of the report OS-7 – *The area of gmina covered by various forms of nature and landscape protection – nature reserves*
- Załącznik nr 2b do działu 3 i 4 sprawozdania OS-7 – *Powierzchnia gmin objęta różnymi formami ochrony przyrody i krajobrazu – parki krajobrazowe i obszary chronionego krajobrazu*
Annex 2b to the chapter 3 and 4 of the report OS-7 – *The area of gmina covered by various forms of nature and landscape protection – landscape parks and protected landscape areas*

Załącznik 2. Formularz statystyczny (zestaw danych) SG-01 *Statystyka gminy: leśnictwo i ochrona środowiska*

Annex 2. Statistical forms (datasets) SG-01 *Gmina statistics: forestry and environment protection*

Załącznik 3. Formularz statystyczny (zestaw danych) Załącznik do sprawozdania M-01 – *Zasoby mieszkaniowe, dotyczący zieleni osiedlowej*

Annex 3. Statistical forms (datasets) Annex to the report M-01 – *Housing resources, concerning housing green areas*

 GUS GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY , al. Niepodległości 208, 00-925 Warszawa		www.stat.gov.pl
Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej	OS-7 Sprawozdanie o ochronie przyrody i krajobrazu	Portal sprawozdawczy GUS portal.stat.gov.pl Urząd Statystyczny 15-875 Białystok ul. Krakowska 13
Numer identyfikacyjny – REGON	_____ za rok 2019 Stan w dniu 31 XII	Termin przekazania: do 10 lutego 2020 r.

Obowiązek przekazywania danych wynika z art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 649, z późn. zm.).

Zbierane na tym formularzu dane podlegają bezwzględnej ochronie zgodnie z zasadą tajemnicy statystycznej (art. 10 ustawy o statystyce publicznej).

(e-mail sekretariatu jednostki sporządzającej sprawozdanie – WYPEŁNIAĆ WIELKIMI LITERAMI)

Dział 1. Park narodowy (wypełnia dyrekcja parku narodowego)
 (wpisać nazwę)

Wyszczególnienie	Ogółem	Według województw			
		w hektarach (z dwoma znakami po przecinku)			
0	1	2	3	4	
Ogółem (wiersze 05+08 do 11)	01				
z wiersza 01 pod ochroną	ścisłą	02			
	czynną	03			
	krajobrazową	04			
Grunty leśne	05				
z wiersza 05	pod ochroną ścisłą	06			
	niezalesione	07			
Użytki rolne	08				
Grunty zadrzewione i zakrzewione	09				
Wody	10				
Tereny pozostałe	11				
Otulina (strefa ochronna)	12				
z wiersza 12 strefa ochronna zwierzyny	13				

Dział 2. Rezerваты przyrody (wypełnia regionalny dyrektor ochrony środowiska)

Wyszczególnienie	Obiekty	Powierzchnia w hektarach (z dwoma znakami po przecinku)				Otulina rezerwatu	
		ogółem	w tym pod ochroną ścisłą	z rubryki 2		liczba rezerwatów posiadających otulinę	powierzchnia w ha (z dwoma znakami po przecinku)
				las	użytki rolne		
0	1	2	3	4	5	6	7
Ogółem (w. 02 do 10)	01						
Faunistyczne	02						
Krajobrazowe	03						
Leśne	04						
Torfowiskowe	05						
Florystyczne	06						
Wodne	07						
Przyrody nieożywionej	08						
Stepowe	09						
Słonoroślowe	10						

Dział 3. Parki krajobrazowe (wypełnia sejmik województwa)

Nazwa parku		Powierzchnia parku				Otulina (strefa ochronna)	
		ogółem	w tym				z ogółem rezerваты i pozostałe formy ochrony przyrody
			lasы	użytki rolne	wody		
w hektarach (z dwoma znakami po przecinku)							
0		1	2	3	4	5	6
Ogółem	01						
	02						
	03						
	04						
	05						
	06						
	07						
	08						
	09						
	10						
	11						
	12						
	13						
	14						
	15						
	16						
	17						
	18						
	19						
	20						
	21						
	22						
	23						

Dział 4. Obszary chronionego krajobrazu (wypełnia sejmik województwa)

Nazwa obszaru		Powierzchnia obszaru				
		ogółem	w tym			z ogółem rezerваты i pozostałe formy ochrony przyrody
			lasы	użytki rolne	wody	
		w hektarach (z dwoma znakami po przecinku)				
0		1	2	3	4	5
Ogółem	01					
	02					
	03					
	04					
	05					
	06					
	07					
	08					
	09					
	10					
	11					
	12					
	13					
	14					
	15					
	16					
	17					
	18					
	19					
	20					
	21					

Uwagi (proszę opisać przyczyny różnic w danych w stosunku do roku poprzedniego oraz podać numery aktów prawnych wprowadzających nowe lub likwidujących dotychczasowe obiekty chronione):

Proszę podać szacunkowy czas (w minutach) przeznaczony na przygotowanie danych dla potrzeb wypełnianego formularza	1		Proszę podać szacunkowy czas (w minutach) przeznaczony na wypełnienie formularza	2	
--	---	--	--	---	--

(e-mail kontaktowy w zakresie sporządzonego sprawozdania – WYPEŁNIAĆ WIELKIMI LITERAMI)

(telefon kontaktowy
w zakresie sporządzonego sprawozdania)

(miejsce, data)

Objaśnienia do formularza OS-7

Badanie statystyczne objęte niniejszym formularzem jest zakresowo zgodne z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.).

Dział 1 wypełnia dyrektor parku narodowego. **Dział 2** wypełnia regionalny dyrektor ochrony środowiska. **Działy 3 i 4** wypełnia sejmik województwa.

Dział 1. Należy podać całkowitą powierzchnię parku według rejestru powierzchniowego w operacie urządzeniowym parku oraz księgi ewidencji gruntów urzędów wojewódzkich, uzgodnioną z właściwymi terenowo wydziałami ds. geodezji urzędów wojewódzkich, tzn. powierzchnię gruntów stanowiącą własność Skarbu Państwa (art. 4 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2017 r. poz. 788, z późn. zm.)) pozostających, jak i niebędących pod zarządem Ministra Środowiska oraz gruntów innych własności. Nie należy ujmować powierzchni wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego.

W wierszu 05 należy wykazać powierzchnię gruntów leśnych (art. 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach). Jeżeli park jest położony na terenie dwóch lub więcej województw, jego powierzchnię należy wykazać w granicach administracyjnych właściwych województw (rubryki 2 do 4).

W wierszach od 01 do 11 nie należy wykazywać otuliny oraz terenów nadzorowanych, tj. lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, pozostających poza granicami parku narodowego.

Dział 2. Dotyczy obiektów istniejących oraz nowo utworzonych (w roku sprawozdawczym) zarządzeniem regionalnego dyrektora ochrony środowiska (art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody), przy czym dla aktualnego okresu sprawozdawczego wiążąca jest data wejścia w życie wymienionego zarządzenia. W rubryce 3 należy wykazać powierzchnię obszarów objętych ochroną ścisłą w rezerwach.

W dziale 2 nie należy wykazywać rezerwatów przyrody, które były utworzone na terenach przed włączeniem ich do parków narodowych. Jeżeli rezerwat położony jest na terenie dwóch lub więcej województw regionalny dyrektor ochrony środowiska wykazuje tylko powierzchnię znajdującą się na terenie jego województwa. Liczbę rezerwatów (dział 2, rubr. 1 i 6) należy wykazać w tym województwie, na którego terenie znajduje się największa część obiektu.

Dział 3. Dotyczy obiektów istniejących oraz nowo utworzonych (w roku sprawozdawczym) w drodze uchwały sejmiku województwa (art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody). Powierzchnię obiektów należy podać według ewidencji gruntów.

W rubryce 5 należy podać, poza rezerwatami przyrody znajdującymi się na terenie parku krajobrazowego, również pozostałe formy ochrony przyrody obejmujące: użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe tylko w tym przypadku, jeżeli wymienione formy ochrony przyrody zostały utworzone na terenie parku krajobrazowego, zgodnie z aktem stanowiącym przedmiotowe formy ochrony przyrody.

Jeżeli park krajobrazowy położony jest na terenie dwóch lub więcej województw, sejmik województwa wykazuje tylko powierzchnię znajdującą się na terenie jego województwa.

Dział 4. Dotyczy obiektów istniejących oraz nowo utworzonych (w roku sprawozdawczym) w drodze uchwały sejmiku województwa (art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody). Powierzchnię obiektów należy podać według ewidencji gruntów. W przypadku gdy obszar chronionego krajobrazu pokrywa się częściowo z parkiem krajobrazowym, należy wykazać powierzchnię obszaru chronionego krajobrazu zmniejszoną o powierzchnię parku krajobrazowego (w celu wyeliminowania podwójnego liczenia tej samej powierzchni).

W rubryce 5 należy podać, poza rezerwatami przyrody znajdującymi się na terenie obszaru chronionego krajobrazu, również pozostałe formy ochrony przyrody obejmujące: użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe tylko w tym przypadku, jeżeli wymienione formy ochrony przyrody zostały utworzone na terenie obszaru chronionego krajobrazu, zgodnie z aktem stanowiącym przedmiotowe formy ochrony przyrody.

Jeżeli obszar chronionego krajobrazu położony jest na terenie dwóch lub więcej województw, sejmik województwa wykazuje tylko powierzchnię znajdującą się na terenie jego województwa.

Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej	Załącznik nr 1 do działu 1 sprawozdania <hr/> za rok 2019 Stan w dniu 31 XII	Portal sprawozdawczy GUS portal.stat.gov.pl Urząd Statystyczny 15-875 Białystok ul. Krakowska 13
Numer identyfikacyjny – REGON		Przekazać łącznie ze sprawozdaniem OS-7

Obowiązek przekazywania danych wynika z art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 649, z późn. zm.).

Zbierane na tym formularzu dane podlegają bezwzględnej ochronie zgodnie z zasadą tajemnicy statystycznej (art. 10 ustawy o statystyce publicznej).

(e-mail sekretariatu jednostki sporządzającej sprawozdanie – WYPEŁNIAĆ WIELKIMI LITERAMI)

Powierzchnia gmin leżąca w granicach parku narodowego (bez otuliny – wypełnia dyrekcja parku narodowego)

Nazwa		Symbol gminy	Powierzchnia w ha (z dwoma znakami po przecinku)
województwa	gminy		
0		1	2
01	Ogółem		
02			
03			
04			
05			
06			
07			
08			
09			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			

Nazwa		Symbol gminy	Powierzchnia w ha (z dwoma znakami po przecinku)
województwa	gminy		
0		1	2
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			

Proszę podać szacunkowy czas (w minutach) przeznaczony na przygotowanie danych dla potrzeb wypełnianego formularza	1		Proszę podać szacunkowy czas (w minutach) przeznaczony na wypełnienie formularza	2	
--	---	--	--	---	--

(e-mail kontaktowy w zakresie sporządzonego sprawozdania – WYPEŁNIAĆ WIELKIMI LITERAMI)

.....
 (telefon kontaktowy
 w zakresie sporządzonego sprawozdania)

.....
 (miejsowość, data)

Objaśnienia do załącznika nr 1 formularza OS-7

Powierzchnia gmin w granicach parku narodowego.

1. Załącznik do działu 1 sprawozdania OS-7 wypełniany jest przez dyrektorów parków narodowych (łącznie z działem 1 sprawozdania OS-7).

2. W załączniku należy wypełnić tylko rubryki 0 i 2. W rubryce 2 należy wykazać powierzchnię parku narodowego w danej gminie według operatu geodezyjnego oraz księgi ewidencji gruntów. W rubryce tej nie należy wykazywać otuliny oraz terenów nadzorowanych, tj. lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, pozostających poza granicami parku narodowego.

3. Prosimy sprawdzić, czy całkowita powierzchnia wykazana w rubryce 2 w wierszu 01 załącznika nr 1 jest zgodna z powierzchnią parku z rubryki 1 wiersza 01 sprawozdania OS-7.

Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej	Załącznik nr 2a do działu 2 sprawozdania	Portal sprawozdawczy GUS portal.stat.gov.pl Urząd Statystyczny 15-875 Białystok ul. Krakowska 13
Numer identyfikacyjny – REGON	za rok 2019 Stan w dniu 31 XII	Przekazać łącznie ze sprawozdaniem OS-7

Obowiązek przekazywania danych wynika z art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 649, z późn. zm.).

Zbierane na tym formularzu dane podlegają bezwzględnej ochronie zgodnie z zasadą tajemnicy statystycznej (art. 10 ustawy o statystyce publicznej).

(e-mail sekretariatu jednostki sporządzającej sprawozdanie – WYPEŁNIAĆ WIELKIMI LITERAMI)

Powierzchnia gmin objęta różnymi formami ochrony przyrody i krajobrazu – rezerваты przyrody – (wypełnia regionalny dyrektor ochrony środowiska)

Nazwa województwa i gminy	Symbol województwa/gminy	Powierzchnia rezerwatów przyrody (bez otuliny) w ha (z dwoma znakami po przecinku)
0	1	2
01 Ogółem.....		
02		
03		
04		
05		
06		
07		
08		
09		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		

Nazwa województwa i gminy		Symbol województwa/gminy	Powierzchnia rezerwatów przyrody (bez otuliny) w ha (z dwoma znakami po przecinku)
0		1	2
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			

Proszę podać szacunkowy czas (w minutach) przeznaczony na przygotowanie danych dla potrzeb wypełnianego formularza	1		Proszę podać szacunkowy czas (w minutach) przeznaczony na wypełnienie formularza	2	
--	---	--	---	---	--

(e-mail kontaktowy w zakresie sporządzonego sprawozdania – WYPEŁNIAĆ WIELKIMI LITERAMI)

(telefon kontaktowy
w zakresie sporządzonego sprawozdania)

(miejsowość, data)

Objaśnienia do załącznika nr 2a formularza OS-7

Powierzchnia gmin objęta różnymi formami ochrony przyrody i krajobrazu.

1. **Rubrykę 2** załącznika wypełnia regionalny dyrektor ochrony środowiska (łącznie z działem 2 sprawozdania OS-7).

2. Dotyczy obiektów istniejących oraz nowo utworzonych w roku sprawozdawczym form ochrony przyrody wprowadzonych prawomocnymi zarządzeniami regionalnego dyrektora ochrony środowiska, w oparciu o ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.) - rezerwy przyrody (art. 13 ust. 3) - z tym, że dla aktualnego okresu sprawozdawczego wiążąca jest data wejścia w życie wymienionego zarządzenia.

3. **W rubryce 2** wykazać łączną powierzchnię rezerwatów, tj. rezerwatów znajdujących się w obrębie parków krajobrazowych,

obszarów chronionego krajobrazu oraz rezerwatów przyrody istniejących niezależnie.

Uwaga: Należy sprawdzić, czy całkowita powierzchnia wykazana w rubryce 2 załącznika 2a jest zgodna z powierzchnią rezerwatów z rubryki 2 wiersza 01 w Dziale 2 sprawozdania OS-7.

Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej	Załącznik nr 2b do działów 3 i 4 sprawozdania	Portal sprawozdawczy GUS portal.stat.gov.pl Urząd Statystyczny 15-875 Białystok ul. Krakowska 13
Numer identyfikacyjny – REGON	za rok 2019 Stan w dniu 31 XII	Przekazać łącznie ze sprawozdaniem OS-7

Obowiązek przekazywania danych wynika z art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 649, z późn. zm.).

Zbierane na tym formularzu dane podlegają bezwzględnej ochronie zgodnie z zasadą tajemnicy statystycznej (art. 10 ustawy o statystyce publicznej).

--

(e-mail sekretariatu jednostki sporządzającej sprawozdanie – WYPEŁNIAĆ WIELKIMI LITERAMI)

Powierzchnia gmin objęta różnymi formami ochrony przyrody i krajobrazu – parki krajobrazowe i obszary chronionego krajobrazu – (wypełnia sejmik województwa)

Nazwa województwa i gminy		Symbol województwa/ gminy	Powierzchnia w ha <i>(z dwoma znakami po przecinku)</i>			
			parki krajobrazowe (bez otuliny)		obszary chronionego krajobrazu	
			razem	w tym rezerwaty i pozostałe formy ochrony przyrody	razem	w tym rezerwaty i pozostałe formy ochrony przyrody
0		1	2	3	4	5
01	Ogółem					
02						
03						
04						
05						
06						
07						
08						
09						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						

Nazwa województwa i gminy	Symbol województwa/gminy	Powierzchnia w ha (z dwoma znakami po przecinku)			
		parki krajobrazowe (bez otuliny)		obszary chronionego krajobrazu	
		razem	w tym rezerwy i pozostałe formy ochrony przyrody	razem	w tym rezerwy i pozostałe formy ochrony przyrody
0	1	2	3	4	5
19					
20					
21					
22					
23					
24					
25					
26					
27					
28					
29					

Proszę podać szacunkowy czas (w minutach) przeznaczony na przygotowanie danych dla potrzeb wypełnianego formularza	1		Proszę podać szacunkowy czas (w minutach) przeznaczony na wypełnienie formularza	2	
--	---	--	--	---	--

(e-mail kontaktowy w zakresie sporządzonego sprawozdania – WYPEŁNIAĆ WIELKIMI LITERAMI)

.....
(telefon kontaktowy
w zakresie sporządzonego sprawozdania)

.....
(miejscowość, data)

Objaśnienia do załącznika nr 2b formularza OS-7

Powierzchnia gmin objęta różnymi formami ochrony przyrody i krajobrazu

1. Rubryki 2, 3, 4, 5 załącznika wypełnia sejmik województwa (łącznie z działami 3 i 4 sprawozdania OS-7).

2. Dotyczy obiektów istniejących oraz nowo utworzonych w roku sprawozdawczym form ochrony przyrody wprowadzonych w drodze uchwały sejmiku województwa, w oparciu o ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.):

- parki krajobrazowe (art. 16 ust. 3 ww. ustawy),
- obszary chronionego krajobrazu (art. 23 ust. 2 ww. ustawy),

z tym, że dla aktualnego okresu sprawozdawczego wiążąca jest data wejścia w życie wymienionej uchwały.

3. W rubrykach 3 i 5 należy podać, poza rezerwatami przyrody znajdującymi się na terenach parków krajobrazowych (rubryka 3) i obszarów chronionego krajobrazu (rubryka 5), również pozostałe formy ochrony przyrody obejmujące: stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe tylko w tych przypadkach, jeżeli wymienione formy ochrony przyrody zostały utworzone na terenach parków krajobrazowych i/lub obszarów chronionego krajobrazu, zgodnie z aktem stanowiącym przedmiotowe formy ochrony przyrody.

Uwaga: Należy sprawdzić zgodność całkowitych powierzchni zajmowanych przez poszczególne formy ochrony przyrody i krajobrazu w sprawozdaniu OS-7 i załączniku nr 2b w poz. „Ogółem”.

 GUS GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY , al. Niepodległości 208, 00-925 Warszawa		www.stat.gov.pl
Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej	SG-01 Statystyka gminy: <i>leśnictwo i ochrona środowiska</i>	Portal sprawozdawczy GUS portal.stat.gov.pl Urząd Statystyczny 50-950 Wrocław ul. Oławska 31
Numer identyfikacyjny – REGON	_____ za 2019 r.	Termin przekazania: do 24 lutego 2020 r.

Uwaga: Gminy miejsko-wiejskie wypełniają 2 sprawozdania: oddzielnie dla miasta, oddzielnie dla pozostałej części gminy

2

Obowiązek przekazywania danych wynika z art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 649, z późn. zm.).

Zbierane na tym formularzu dane podlegają bezwzględnej ochronie zgodnie z zasadą tajemnicy statystycznej (art. 10 ustawy o statystyce publicznej).

(e-mail sekretariatu jednostki sporządzającej sprawozdanie – WYPEŁNIAĆ WIELKIMI LITERAMI)

Dział 1. Powierzchnia gruntów leśnych, hodowla lasu i pozyskanie drewna; zadrzewienia

A. Powierzchnia gruntów leśnych, hodowla lasu i pozyskanie drewna

Wyszczególnienie			Lasy stanowiące własność gminy (mienie komunalne)
0			1
Powierzchnia gruntów leśnych – stan w dniu 31 XII (w.02+03+04)		01	
zalesiona (pokryta roślinnością leśną)		02	
niezalesiona (przejściowo pozbawiona roślinności leśnej)		03	
grunty związane z gospodarką leśną		04	
Z w. 01	lasy ochronne	05	
	powierzchnia objęta aktualnymi uproszczonymi planami urządzenia lasu	06	
	powierzchnia objęta inwentaryzacjami stanu lasu	07	
Odnowienia sztuczne (w. 09+10)		08	
zrębów na powierzchniach otwartych i pod osłoną drzewostanu		09	
halizn i płązowin		10	
Odnowienia naturalne		11	
Zalesienia gruntów nieleśnych ^{b)}		12	
Poprawki i uzupełnienia		13	
Pielęgnowanie lasu		14	
	w tym upraw i młodników	15	
Powierzchnia trzebieży		16	
Pozyskanie drewna (grubizny)		17	
	w tym grubizna liściasta	18	

Dane uzupełniające

Przyrost powierzchni gruntów leśnych	Ogółem (w. 20+21+22)		19	
	przeklasyfikowanie gruntów nieleśnych	zalesionych w wyniku sukcesji naturalnej	20	
		zalesionych sztucznie	21	
	pozostałe przyczyny przyrostu gruntów leśnych		22	
Ubytek powierzchni gruntów leśnych			23	

^{a)} Z dwoma znakami po przecinku, ^{b)} Użytków rolnych i nieużytków przeznaczonych do zalesienia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub których zalesienie nie jest sprzeczne z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy, ^{c)} Bez znaku po przecinku.

B. Sadzenie drzew i krzewów w zadrzewieniach

Wyszczególnienie				Ogółem	W tym na	
					gruntach prywatnych	nieużytkach przemysłowych
0				1	2	3
Sadzenie	drzew	szt.	1			
	krzewów		2			

C. Pozyskanie drewna z zadrzewień (w m³ – bez znaku po przecinku)

Wyszczególnienie		Ogółem	W tym na gruntach prywatnych
0		1	2
Grubizna ogółem	1		
w tym grubizna liściasta	2		

Dział 2. Ochrona przyrody i krajobrazu (stan w dniu 31 XII)

A. Pomniki przyrody

Ogółem (rubr. 2 do 11)	Pojedyncze drzewa	Grupy drzew	Aleje	Krzewy	Źródła, wodospa- dy, wywie- rzyska	Skalki	Jary	Głazy narzutowe	Jaskinie	Inne
liczba obiektów										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

B. Inne formy ochrony przyrody

Wyszczególnienie		Stanowiska dokumentacyjne	Użytki ekologiczne	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe
0		1	2	3
Liczba obiektów	1			
Powierzchnia w ha (z dwoma znakami po przecinku)	2			

Dział 3. Tereny zieleni w miastach i wsiach (stan w dniu 31 XII)

Wyszczególnienie		Jednostka miary		Ogółem
0				1
Parki spacerowo-wypoczynkowe	obiekty		01	
	ha ^{a)}		02	
Zieleńce	obiekty		03	
	ha ^{a)}		04	
Zieleń uliczna	ha ^{a)}		05	
Tereny zieleni osiedlowej	ha ^{a)}		06	
Żywopłoty formowane i nieformowane	mb		07	
Cmentarze	obiekty		08	
	ha ^{a)}		09	
Nasadzenia w ciągu roku	drzew	szt.	10	
	krzewów		11	
Ubytki w ciągu roku	drzew	szt.	12	
	krzewów	m ²	13	
Pozostałe	obiekty		14	
	ha ^{a)}		15	
Dane dodatkowe				
Parki spacerowo-wypoczynkowe ogólnie dostępne innych jednostek	obiekty		16	
	ha ^{a)}		17	
Zieleńce ogólnie dostępne innych jednostek	obiekty		18	
	ha ^{a)}		19	

^{a)} Z dwoma znakami po przecinku.

Uwagi (proszę opisać przyczyny różnic w danych w stosunku do roku poprzedniego oraz podać numery aktów prawnych wprowadzających nowe lub likwidujących dotychczasowe obiekty chronione).

Proszę podać szacunkowy czas (w minutach) przeznaczony na przygotowanie danych dla potrzeb wypełnianego formularza	1		Proszę podać szacunkowy czas (w minutach) przeznaczony na wypełnienie formularza	2	
--	---	--	--	---	--

(e-mail kontaktowy w zakresie sporządzonego sprawozdania – WYPEŁNIAĆ WIELKIMI LITERAMI)

(telefon kontaktowy
w zakresie sporządzonego sprawozdania)

(miejsowość, data)

Objaśnienia do formularza SG-01 części „leśnictwo i ochrona środowiska”

Objaśnienia do działu 1

1. W pkt A należy wykazać dane dotyczące wyłącznie lasów stanowiących własność gminy, łącznie z lasami przejętymi w ramach komunalizacji. Dane te powinny obejmować również lasy jednostek tworzonych (przejętych zgodnie z prawem) przez gminy.

2. W pkt A w w. 01- 04 należy wykazać powierzchnię gruntów leśnych rozumianą zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2017 r. poz. 788, z późn. zm.), tj. grunty leśne o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha pokryte roślinnością leśną (zalesione) lub przejściowo jej pozbawione (niezalesione) oraz grunty związane z gospodarką leśną, zajęte pod wykorzystywane na potrzeby gospodarki leśnej: budynki i budowle, występujące w lasach urządzenia melioracji wodnych, drogi leśne (niezaliczane do dróg publicznych), linie podziału przestrzennego lasu, tereny pod liniami energetycznymi przebiegającymi przez lasy, miejsca składowania drewna, szkółki leśne oraz parkingi leśne i urządzenia turystyczne. Dane dotyczące stanu posiadania powinny być wykazywane w oparciu o dokumentację, będącą w dyspozycji jednostki, np. plany urządzenia lasu, protokoły oceny udatności zalesień, decyzje o komunalizacji mienia itp.

3. W pkt A w. 02 należy wykazać grunty leśne zalesione, tj. pokryte aktualnie roślinnością leśną - uprawami, młodnikami i starszymi drzewostanami oraz plantacjami topoli i drzew szybkorosnących.

4. W pkt A w. 03 należy wykazać grunty leśne pozbawione przejściowo roślinności leśnej (niezalesione), tj. grunty: przeznaczone do odnowienia - zręby, halizny i płazowiny; w produkcji ubocznej - plantacje choinek, krzewów, poletka łowieckie (z wyłączeniem plantacji i poletek na użytkach rolnych); przeznaczone do wyłączenia z produkcji, np. wylesienia powstałe na skutek działalności przemysłu itp.; przewidziane do objęcia ochroną prawną, np. mszary, torfowiska itp.

5. Wiersze 02 i 03 pkt A należy wypełnić w oparciu o zapisy w prowadzonej księdze ewidencji gruntów oraz aktualnych uproszczonych planach urządzenia lasu lub inwentaryzacjach stanu lasu, a w przypadku braku dokumentacji dane należy ustalić szacunkowo na podstawie obserwacji terenowych.

6. Pkt A w. 05 dotyczący powierzchni lasów ochronnych należy wypełnić w oparciu o dane zawarte w uproszczonym planie urządzenia lasu/inwentaryzacji (korygując je o zaistniałe od momentu obowiązywania planu/inwentaryzacji zmiany w stanie posiadania) oraz miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub w decyzjach starosty uznających las za ochronny.

7. W pkt A w. 06 należy wykazać powierzchnię lasów objętą aktualnymi uproszczonymi planami urządzenia lasu, w w. 07 - powierzchnię lasów posiadającą aktualną dokumentację urzędniową w postaci „inwentaryzacji stanu lasów” (sporządza się dla lasów rozdrobnionych o powierzchni do 10 ha). Plany i inwentaryzacje winny być opracowane zgodnie z przepisami ustawy o lasach (patrz art. 19 ust. 2 i 3).

8. Wypełniając w. 08-12 pkt A, należy kierować się zasadą, że powierzchnie, na których przeprowadzono prace odnowieniowe lub zalesieniowe, mają być wykazywane w sprawozdawczości, jako „odnowienia” i „zalesienia” tylko jeden raz. Wszystkie późniejsze nasadzenia na tych powierzchniach powinny być wykazywane, jako „poprawki i uzupełnienia” (w. 13).

9. W pkt A w. 08 należy ujmować odnowienia sztuczne; w w. 09 należy wykazać odnowienia sztuczne wykonywane na powierzchni otwartej, jak i pod osłoną drzewostanu (łącznie z dolesianiem luk i przerzedzeń oraz wprowadzaniem II piętra).

10. W pkt A w. 12 należy podać powierzchnię upraw leśnych założonych na gruntach pozostających dotychczas poza uprawą leśną (niezaliczonych do gruntów leśnych), tj. na gruntach rolnych nieprzydatnych do produkcji rolnej, nieużytkach oraz innych gruntach nadających się do zalesienia określonych w miejscowym planie

zagospodarowania przestrzennego lub których zalesienie nie jest sprzeczne z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy.

11. W pkt A w. 13 należy podać powierzchnię zredukowaną, obliczoną jako stosunek faktycznego zużycia sadzonek na jednostkę powierzchni do liczby sadzonek potrzebnej do całkowitego jej odnowienia (zalesienia).

12. W pkt A w. 14 należy wykazać rzeczywiste powierzchnie (określone szacunkowo), na których dokonano czynności związanych z pielęgnowaniem upraw i młodników, wprowadzaniem podszytów, formowaniem strzał, koron itp. Nie należy wykazywać powierzchni wykonanych trzebieży, tj. cięć pielęgnacyjnych w drzewostanach po wyjściu z okresu młodocianego (zazwyczaj w wieku powyżej 20 lat). Wykazując powierzchnię objętą pielęgnacją, nie należy uwzględniać wielokrotności wykonanego zabiegu.

13. Pkt A w. 19-23 wypełniają wyłącznie jednostki, w których nastąpiły jakiegokolwiek zmiany powierzchni gruntów leśnych w roku sprawozdawczym. W pkt A w. 20-23 należy wykazać różnicę powierzchni określając jednocześnie przyczynę zaistniałych zmian. W. 20 dotyczy gruntów nieleśnych (użytków rolnych, na których zaprzestano rolniczego wykorzystania i nieużytków) zalesionych w sposób naturalny, tj. na skutek efektu sukcesji naturalnej i przeklasyfikowanych na lasy. W. 21 dotyczy gruntów nieleśnych (użytków rolnych, na których zaprzestano rolniczego wykorzystania i nieużytków) zalesionych sztucznie w wyniku działań antropogenicznych i przeklasyfikowanych na lasy. W w. 22 należy ujmować powierzchnie gruntów leśnych przejęte przez jednostkę sprawozdawczą w wyniku innych działań niż wyszczególnione w wierszach 20-21, np. na podstawie decyzji administracyjnych, nabycia itp. W polu „Uwagi” prosimy o wymienienie tych przyczyn. W w. 23 należy wykazać ubytek powierzchni gruntów leśnych w wyniku np. przekazania gruntów leśnych innym jednostkom, sprzedaży, decyzji administracyjnych itp. W polu „Uwagi” prosimy o wymienienie tych przyczyn.

14. Punkty B i C sprawozdania dotyczą zadrzewień, tj. pojedynczych drzew, krzewów lub ich skupisk niebędących lasem, plantacją lub terenem zieleni w mieście czy wsi, wraz z terenem, na którym występują i pozostałymi składnikami szaty roślinnej tego terenu. W punktach tych powinny być wykazane prace wykonane w zadrzewieniach położonych w miastach, na wsiach i obszarach wiejskich.

15. Gminy ujmują w punktach B i C prace prowadzone przez podległe im jednostki, samorządowe zakłady budżetowe, osoby fizyczne oraz osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej na podstawie zgłoszeń oraz zezwoleń wydanych przez wójta/burmistrza, a także nasadzenia kompensacyjne wykonywane przez wyżej wymienione jednostki w zadrzewieniach należących do gminy.

Gminy nie ujmują w punktach B i C sprawozdania prac wykonanych przez nadleśnictwa Lasów Państwowych, parki narodowe, przedsiębiorstwa (gospodarstwa) rolne, zarządy (zarządców) dróg publicznych, elektrociepłownie, zespoły elektrowni, elektrownie, zakłady energetyczne, kopalnie, huty i inne zakłady przemysłowe. Wyżej wymienione jednostki sporządzają sprawozdania we własnym zakresie na formularzu L-02.

16. W w. 1 i 2 pkt B sprawozdania należy wykazać dane dotyczące sadzenia drzew i krzewów w zadrzewieniach (uzupełnienia w istniejących łącznie z nasadzeniami nowych zadrzewień) wykonanych w danym roku sprawozdawczym. W. 1 i 2 r. 3 pkt B dotyczą nasadzeń o charakterze zadrzewień na nieużytkach poprzemysłowych, tj. nieczynnych hałdach, terenach zdewastowanych, terenach nieczynnych kopalń odkrywkowych itp.

17. W pkt C należy podać masę pozyskanej grubizny (miąższość): w wierszu 1 - ogółem grubiznę iglastą i liściastą, a w wierszu 2 - wyłącznie liściastą. W przypadku braku dokumentacji źródłowej (wykazów, protokołów odbioru drewna) dane w pkt C należy określić szacunkowo. Ustalanie masy drewna w m³ w oparciu o posiadane jego wymiary dokonuje się w oparciu o podane niżej współczynniki:

Długość drewna w metrach	Średnica (grubość) drewna mierzona w połowie długości w cm:						
	15–20	21–25	26–30	31–35	36–40	41–45	46–50
	miaższosć w m ³						
5	0,1–0,2	0,2–0,3	0,3–0,4	0,4–0,5	0,5–0,6	0,7–0,8	0,8–1,0
6	0,1–0,2	0,2–0,3	0,3–0,4	0,5–0,6	0,6–0,8	0,8–1,0	1,0–1,2
7	0,1–0,2	0,2–0,3	0,4–0,5	0,5–0,7	0,7–0,9	0,9–1,1	1,2–1,4
8	0,1–0,3	0,3–0,4	0,4–0,6	0,6–0,8	0,8–1,0	1,1–1,3	1,3–1,6
9	0,2–0,3	0,3–0,4	0,5–0,7	0,7–0,9	0,9–1,1	1,2–1,4	1,5–1,8
10	0,2–0,3	0,4–0,5	0,5–0,7	0,8–1,0	1,0–1,3	1,3–1,6	1,7–2,0
11	0,2–0,4	0,4–0,5	0,6–0,8	0,8–1,1	1,1–1,4	1,5–1,8	1,8–2,2
12	0,2–0,4	0,4–0,6	0,7–0,9	0,9–1,2	1,2–1,5	1,6–1,9	2,0–2,4
13	0,2–0,4	0,5–0,6	0,7–0,9	1,0–1,3	1,3–1,6	1,7–2,1	2,2–2,6
14	0,3–0,4	0,5–0,7	0,8–1,0	1,1–1,4	1,4–1,8	1,9–2,2	2,3–2,8
15	0,3–0,5	0,5–0,7	0,8–1,1	1,1–1,4	1,5–1,9	2,0–2,4	2,5–3,0
16	0,3–0,5	0,6–0,8	0,9–1,1	1,2–1,5	1,6–2,0	2,1–2,5	2,7–3,1
17	0,3–0,5	0,6–0,8	0,9–1,2	1,3–1,6	1,7–2,1	2,2–2,7	2,8–3,3
18	0,3–0,6	0,6–0,9	1,0–1,3	1,4–1,7	1,8–2,3	2,4–2,9	3,0–3,5
19	0,3–0,6	0,7–0,9	1,0–1,3	1,4–1,8	1,9–2,4	2,5–3,0	3,2–3,8
20	0,4–0,6	0,7–1,0	1,1–1,4	1,5–1,9	2,0–2,5	2,6–3,2	3,3–3,9

Masę drewna odczytuje się w m³ - na przecięciu wiersza, dotyczącego długości drewna z rubryką, dotyczącą średnicy (grubości) drewna mierzonej w połowie jego długości. Np. drewno o długości 5 m i średnicy (grubości) zawierającej się w przedziale 15–20 cm ma masę od 0,1 do 0,2 m³ (za wielkość masy należy przyjąć 0,1 lub 0,2 m³ w zależności od tego czy grubość jest bliższa 15 czy 20 cm).

W przypadku braku informacji o wymiarach drzew należy stosować współczynnik przeliczeniowy 0,7. Np. jeśli wycięto 100 drzew (o nieznanymi wymiarach) to masę grubizny należy przyjąć w wysokości 70 m³ (po pomnożeniu liczby drzew przez współczynnik).

Objaśnienia do działu 2

1. W dziale należy podać formy ochrony przyrody wynikające z art. 6 ust. 1 pkt 6 – 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614.), obejmujące pomniki przyrody (art. 40 ust. 1), stanowiska dokumentacyjne (art. 41), użytki ekologiczne (art. 42), zespoły przyrodniczo-krajobrazowe (art. 43).

2. W pkt A pomniki przyrody należy podać w sztukach zewidencjonowanych obiektów (dotyczące np. alei, grup drzew), a nie wg liczby poszczególnych elementów stanowiących dany pomnik przyrody.

3. Punkty A i B dotyczą obiektów istniejących oraz nowo utworzonych w roku sprawozdawczym.

Objaśnienia do działu 3

Tereny zieleni - tereny urządzone wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, pełniące funkcje publiczne, a w szczególności **parki, zieleńce, promenady, bulwary**, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe, **cmientarze, zieleń towarzysząca drogom na terenie zabudowy, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom, lotniskom, dworcom kolejowym oraz obiektom przemysłowym** (zgodnie z art. 5 pkt 21 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

Dział 3 wypełniają urzędy gmin miejskich, miejsko-wiejskich i wiejskich na podstawie **aktualnych** własnych rejestrów, dokumentacji lub informacji z jednostek gospodarki komunalnej. W dziale 3 **nie należy** wykazywać danych o lasach stanowiących własność gmin (mienie samorządu terytorialnego) i ogrodach działkowych.

1. Definicje pojęć

1.1. Parki spacerowo-wypoczynkowe są to tereny zieleni z roślinnością wysoką i niską o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, aleje spacerowe, ławki, place zabaw itp. Do powierzchni parków należy wliczyć również wody znajdujące się na terenie tych obiektów (np. stawy).

1.2. Zieleńce (bez kategorii „**tereny zieleni osiedlowej**”) są to tereny zieleni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek (np. występują alejki z ławkami, place zabaw itp.). Do tej kategorii obiektów należy zaliczyć również zieleń towarzyszącą placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom użyteczności publicznej, pomnikom itp. oraz bulwarom i promenadom. Zieleńce mogą tworzyć kompozycje zieleni niskiej (trawniki, kwietniki) oraz elementy nasadzeń drzew i krzewów.

1.3. Zieleń uliczna rozumiana jest jako zieleń towarzysząca drogom na terenie zabudowy. W tej pozycji należy wykazać całość powierzchni zieleni towarzyszącej drogom na terenie zabudowy (tj. będącej zarówno we władaniu gminy, jak i innych jednostek).

1.4. Tereny zieleni osiedlowej towarzyszą zabudowie mieszkaniowej. Pełnią funkcję wypoczynkową, izolacyjną i estetyczną. W tej kategorii należy **ująć tylko tereny zieleni osiedli administrowanych przez gminę, nie zaś przez spółdzielnie mieszkaniowe** oraz te, które nie zostały wykazane w kategorii **zieleńce**.

1.5. Ubytki są to wszystkie drzewa i krzewy, o które zubożały tereny zieleni.

2. W w. 07 nie należy wykazywać żywoptotów znajdujących się w obrębie: parków, zieleńców i zieleni towarzyszącej drogom na terenie zabudowy.

3. W wierszach 08 i 09 dotyczących **cmientarzy** należy wykazać wszystkie miejsca przeznaczone do pochówku zmarłych (ludzi bądź zwierząt) **bez względu na stan prawny, właściciela/zarządcy** terenu czy wielkość, na których powierzchni znajdują się elementy zieleni.

4. Do powierzchni parków i zieleńców **należy wliczyć:** tereny sportów wodnych, otwartych kąpielisk, boisk, placów gier itp., **o ile stanowią miejsca użyteczności publicznej.**

5. W wierszach 10 do 13 należy wykazać prace wykonane w obiektach zaliczonych do terenów zieleni w miastach i wsiach.

Gminy wykazują liczbę drzew i krzewów usuniętych na skutek realizacji inwestycji budowlanych, remontów i modernizacji dróg, działań służących utrzymaniu i konserwacji zieleni (egzemplarze obumarłe, nie rokujące szans na przeżycie itd.), działań prowadzonych w ramach ochrony ludności i mienia oraz liczbę drzew i krzewów utraconych na skutek nawałnic, pożarów, itp.

Należy wykazać liczbę wszystkich ubytków, które doprowadziły do zubożenia w ciągu roku terenów zieleni **należących do gminy,** bez względu na to, czy usunięcie drzew i krzewów wymagało zezwolenia.

Należy wykazać liczbę wszystkich ubytków, które doprowadziły do zubożenia w ciągu roku terenów zieleni **innych niż te należące do gminy,** gdzie usunięcie drzew i krzewów **wymagało zezwolenia.**

Nie należy wykazywać ubytków z terenów zieleni innych niż te należące do gminy, **na które nie jest wymagane zezwolenie.**

Dane w wierszach 11 i 13 mogą być określane szacunkowo.

6. W wierszach 14 i 15 jako „Pozostałe” należy wymienić (o ile stanowią miejsca użyteczności publicznej) m.in. zieleń towarzyszącą składowiskom, lotniskom, dworcom kolejowym, oraz obiektom przemysłowym jak również arboreta, alpinaria, grodziska i kurhany (Dz.U.2003 nr 164,poz.1587).

7. Dane dodatkowe (w. 16, 17, 18 i 19) dotyczą informacji o obiektach innych jednostek, np. podlegających Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego (o ile stanowią miejsca użyteczności publicznej). Wypełniają je urzędy gmin, uzyskując informacje drogą bezpośredniego porozumienia się z jednostkami administrującymi tymi obiektami, które są zobowiązane do udzielenia tych informacji urzędowi gmin.

 GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY , al. Niepodległości 208, 00-925 Warszawa www.stat.gov.pl		
Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej	Załącznik do sprawozdania M-01 – zasoby mieszkaniowe, dotyczący zieleni osiedlowej w 2018 r.	Portal sprawozdawczy GUS www.stat.gov.pl Urząd Statystyczny 15-959 Białystok ul. Krakowska 13
Numer identyfikacyjny jednostki sprawozdawczej - REGON		Termin przekazania: do 29 marca 2019 r.

Obowiązek przekazywania danych wynika z art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 997, z późn. zm.).

(e-mail sekretariatu dyrektora/prezesa firmy – WYPEŁNIAĆ WIELKIMI LITERAMI)

1. Czy jednostka posiadała zieleni osiedlową w dniu 31 grudnia? (proszę zakreślić symbol właściwej odpowiedzi) 1 tak
 Jeśli tak, wypełnić dział 1, jeśli nie, (proszę podać informacje dodatkowe i dane kontaktowe sprawozdawcy na końcu formularza) 2 nie

Numer identyfikacyjny – REGON jednostki zarządzającej lub administratora

Dział 1. Zieleń osiedlowa – stan w dniu 31 grudnia

Lp.	Nazwa miasta (dzielnicy Warszawy), gminy ^{a)}	Powierzchnia terenów zieleni osiedlowej w ha (z dwoma znakami po przecinku)	Długość żywopłotów formowanych i nieformowanych w mb (bez znaku po przecinku)
	0	1	2
01			
02			
03			
04			
05			

^{a)} Dla gmin miejsko-wiejskich w rozbiciu na część miejską i wiejską.

Uwagi do działu 1:

--

Proszę podać szacunkowy czas (w minutach) przeznaczony na przygotowanie danych dla potrzeb wypełnienia formularza	01	
Proszę podać szacunkowy czas (w minutach) przeznaczony na wypełnienie formularza	02	

(e-mail kontaktowy w zakresie sporządzonego sprawozdania – WYPEŁNIAĆ WIELKIMI LITERAMI)

(telefon kontaktowy
w zakresie sporządzonego sprawozdania)

(miejscowość, data)

Objaśnienia do formularza Załącznik do sprawozdania M-01 – zasoby mieszkaniowe dotyczący zieleni osiedlowej

Uwaga: W e-mailu każdy znak powinien zostać wpisany w odrębnej kratce.

Przykład wypełnienia e-maila:

Z | E | N | O | N | . | K | O | W | A | L | S | K | I | @ | X | X | X | . | Y | Y | Y | . | P | L | | | | | | | | | | |

Obowiązek sporządzenia sprawozdania dotyczy również przypadków, gdy jednostka sprawozdawcza posiadająca własne zasoby mieszkaniowe zleciła zarządzanie/administrowanie tymi zasobami innemu podmiotowi gospodarczemu. W tej sytuacji podmiot ten wypełnia *Załącznik do sprawozdania M-01 – zasoby mieszkaniowe dotyczący zieleni osiedlowej* w imieniu jednostki sprawozdawczej.

Dział 1. Zieleń osiedlowa

W tej kategorii należy ująć tereny zieleni osiedlowej administrowanej przez jednostkę.

Podmioty zarządzające osiedlami, zespołami budynków w różnych gminach/miastach/dzielnicach Warszawy wpisują dane o terenach zieleni osiedlowej według ich lokalizacji, podając w kolejnych wierszach nazwy gmin/miast/dzielnic w Warszawie.

Urzędy gmin informacje o zieleni osiedlowej administrowanej przez gminę wykazują na formularzu SG-01 Statystyka gminy: leśnictwo i ochrona środowiska.

W **kolumnie 1** należy podać powierzchnię terenów zieleni osiedlowej, tzn. trawników, kwietników towarzyszących zabudowie mieszkaniowej, które mogą także tworzyć kompozycje zieleni o charakterze parkowym, z elementami nasadzeń drzew i krzewów. Do powierzchni tej należy wliczyć także tereny boisk, placów do gier itp. obiektów porośniętych zielenią, o ile nie są one wyodrębnione do użytku publicznego. Tereny zieleni osiedlowej pełnią funkcję wypoczynkową, izolacyjną i estetyczną.

W **kolumnie 2** należy podać długość żywopłotów formowanych i nieformowanych, na które składa się roślinność krzewiasta towarzysząca zabudowie mieszkaniowej.